

SETTIMANALE
Poste Italiane S.p.a. - Spedizione in abbonamento postale
D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/02/2004 n. 46)
art. 1, comma 1, DCB (Padova)
ISSN 1124 - 6596

TAXE PERCUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE PADOVA - ITALY

NOVI GLAS

CENA 1 EVRO

www.noviglas.it

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Uvodnik

Jurij Paljk

Tudi če vsi, jaz ne!

Tudi če vsi, jaz ne!" je preposta trditev, ki v sebi skriva moč pokončnosti in take držbe, ki je velikemu številu ljudi omogočila v najtežjih časih, da niso izgubili človeškega dostojanstva, kaj šele, da bi se pustili ponižati, kot se jih je večina. Predvsem v italijanskem tisku smo to trditev v tem času lahko ponovno prebrali, ko smo spremljali izid italijanskega prevoda knjige slovitega nemškega zgodovinarja Joachima Festa o očetu Johannesu in njegovi pokončni drži v času divjanja enega od največjih totalitarizmov, posebejnega zla, kar je gotovo bil nacizem.

Nemški zgodovinar, ki ga pozna ves svet, ker je vse življenje posvetil preučevanju nacizma in še posebej Hitlerja, v svoji avtobiografiji pripoveduje, kako je njegov oče Johannes, učitelj in katoličan, vsem petim otrokom v času najhujšega nacizma pri mizi dal listek, na katerem je bilo napisano: "Etiam si omnes - ego non! Tudi če vsi - jaz ne!" in jim razložil, da je stavek vzet iz evangelija, iz pripovedi, ko Peter te besede izreče Jezusu. Mali Joachim takrat seveda ni mogel razumeti, kaj bo pokončna držba pomenila za očeta in njihovo družino, saj odrasli Joachim danes pripoveduje, kako so bili zaradi pokončne držbe očeta vsi priče gospodarskega propadu družine, a nam tudi pove, da je oče pri tem vztrajal tudi takrat, ko ga je žena in mati petih njegovih otrok dobesedno na kolenih prosila, naj se vendarle prilagodi nacizmu.

Če pomislim na našega, slovenskega laičnega svetnika Jožeta Pučnika, ki je predsedniške volitve pred leti izgubil samo zato, ker je bil v nekem od televizijskih intervjujev pred volitvami pošten do konca, in zaradi tega so mu kasneje vedno pravili, da je bil "politično nezrel in vse prej kot moder", ko je pošteno povedal, da ni veren. In vsi vemo, kako so se stvari obrnile, a vemo tudi, da prve slovenske demokratično izvoljene države ne bi bilo, če ne bi bilo Jožeta Pučnika in njemu podobnih.

"Tudi če vsi, jaz ne!" je preprosto vodilo evangelija, ki ima v sebi velikansko moč. Strašno močan naboj ima tudi danes, v naši "družbi tekočih odnosov", kot jo imenitno imenuje slaviti Zygumt Baumann, ko opisuje našo "mehko", vsemu in vsem prilagodljivo družbo, v kateri ni prostora za trdnost in za pokončne ljudi.

Evangelij govori seveda drugače, vedno enako, a drugače. Evangelij je vesela novica, o kateri nam je pred kratkim eden največjih poznavalcev Svetega pisma pri nas, koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak, dejal, da nam prinaša stroga, a svetega Boga, ki od nas zahteva svetost, ker je najboljša vera tista vera, ki je najbolj stroga, in krščanska vera je stroga vera, ker ima visoke zahteve od vsakega posameznika.

"Tudi če vsi, jaz ne!" je vodilo, ki je pokončnim ljudem vedno dajalo moč, da so zdržali pritiske v časih, ko je veljalo pravilo: "Saj vsi tako delajo!"

Ni res, da "vsi tako delajo".

Ni res!

V času črnega fašizma je bilo v Italiji samo dvanajst italijanskih univerzitetnih profesorjev, ki so izgubili delo in ves družbeni ugled, ker niso vstopili v fašistično stranko, a so rešili čast vsemu italijanskemu narodu, ker so se držali pravila. "Tudi če vsi, jaz ne!" In ni res, da danes kristjani nimamo besede v tej "tekoči družbi".

Nimamo je zato, ker nismo verodostojni, ker se ne držimo pravila: "Tudi če vsi, jaz ne!"

Dva goriška zbora na reviji Naša pesem v Mariboru

Foto SF

DEŽELA Prva seja paritetnega odbora

Iskati je treba sintezo, ne nasprotovanja

Novemu paritetnemu odboru bo predsedoval Bojan Brezigar; za podpredsednika organa, ki je nastal zato, da bi izpeljal določila zaščitnega zakona, pa je bil izvoljen nekdanji župan iz Ronk Livio Furlan.

V ponedeljek, 23. aprila, je bilo na sedežu deželne sveta v Trstu dokaj razgibano, kot se dogaja pač ob pomembnih dogodkih. Prvo sejo novega paritetnega odbora je pozdravila celo ministrica za deželne zadeve Linda Lanzillotta, ki je v spremstvu deželnega predsednika Riccarda Illyja izrazila članom odbora željo, da bi na novo sestavljeni organ dobro deloval in da bi konstruktivno in v čim večjem sovoščju speljal svojo nalogo. "Pomembno je namreč, da odbor končno dokaže svojo operativnost in zmožnost snovanja sintez, kajti v nasprotnem primeru bo nastradala manjšina. Škoda bi bilo, ko bi se ti zastoji pojavili v tako perspektivni mandatni dobi," je dejala ministrica Lanzillotta in dodala, kako rimska vlada naklonjeno spremlja ta dogodek.

Ministrica je torej jasno poudarila potrebo po složenem delovanju in sodelovanju, po sintezah, ne pa po nasprotovanjih. Illy je z njo soglašal in uvodoma dejal, kako je desna sredina tako na deželni kot na državni ravni v prejšnji mandatni dobi načrtno ovirala udejanjanje zaščitnega zakona. Končno je torej čas za pozitivno reševanje dosedanjih ovir, predvsem v luči schengenske odprave meja, pri čemer ne gre pozabiti vloge italijanske manjšine v Sloveniji.

Simbolni in uradni krst novega paritetnega odbora se je sklenil z odhodom ministrice Lanzillotta in

deželnega predsednika Illyja iz rumene dvorane v deželnem svetu. Kmalu zatem je član odbora Damjan Paulin v imenu začasnega predsedstva ugotovil sklepčnost zasedbe in takoj začel s prvo točko dnevnega reda, z izvolitvijo predsednika in podpredsednika odbora. Praviloma morata obe funkciji odražati narodnostno sestavo celotnega odbora, v katerem sedijo slovenski in italijanski predstavniki: to pomeni, da je mesto predsednika namenjeno slovenskemu članu, podpredsedniško italijanskemu. V predvolilno razpravo je najprej posegel Andrej Berdon, ki je za predsednika predlagal Iva Jevnikarja. Novinar deželnega sedeža RAI je bil že član prvega paritetnega odbora, je pa predvsem "oseba, ki se že vse življenje ukvarja z našo manjšinsko problematiko in zato razpolaga s tako strokovno podlago, da bi lahko suvereno vodil odbor," je dejal predstavnik SSK. Iz vrst "opozicije" se je oglasil Adriano Ritossa (Nacionalno zavestništvo), ki je svoj doprinos novemu paritetnemu odboru označil kot znak odprtosti svoje stranke, in predlagal sebe za kandidata na podpredsedniško mesto. Besedo je nato prevzel Livio Semolič in v imenu SKGZ izrazil nasprotovanje takim oblikam imenovanja, ki bi vnaprej kazala znake diskriminacije med slovenskimi in italijanskimi člani. "Vsi imamo enake pravice, dolžnosti in ugled," zato pri glasovanju ne gre razločevati med pripadniki ene in druge narodnosti. Semolič je tako ob kandidaturi članice odbora Jole Namor hkrati podprl katerega koli drugega kandidata, ki ga je rimska vlada imenovala v odbor. "SKGZ želi stati ob strani oseb, ki bo deležna najširše privolitve,

kajti današnja minimalna večina bo povod za prihodnje negativno delovanje paritetnega odbora." Stojan Spetič in Stefano Pizzin sta poudarila tudi podobno težnjo po širokem soglasju: predsednik je namreč le "operativna oseba" (Spetič), saj paritetni odbor "nima nikakršne politične vloge", je dejal Pizzin, ki je tudi s plemičnim naglasom izpostavil dejstvo, da Ritossova stranka se ni nikoli prepoznavala po duhu zaščitnega zakona. Ko še ni vedel, da bo postal podpredsednik odbora, je Livio Furlan jasno podčrtal, da je zakon treba zgolj udejanjiti, nikakor pa se ni treba soočiti z njegovo vsebino.

Tako sta osrednja kandidata pred petnajstminutnim odmorom postala Jole Namor in Ivo Jevnikar. Predsedujoči Damjan Paulin je prekinil sejo na predlog Maria Lavrenčiča, ki se je hotel izogniti možnemu razbitju glasov na dvoje pri prvem glasovanju. Želel je namreč, da se preveri pripravljenost nastopanja 'vladnih kandidatov'.

Po premoru so se stvari krepko spremenile. Lavrenčič je prvi spregovoril. "Rešitve nismo dobili. Vsak suvereno zagovarja svoja stališča, vsi kandidati so zmožne osebnosti," in predlagal za predsednika - ob ostalih vladnih kandidatih - odgovornega urednika Primorskega dnevnika, Bojana Brezigarja. Semolič je tudi izrazil podporo Brezigarju, ker Jole Namor "nima potrebne podpore". Na nasprotni strani pa je bil še vedno kandidat Jevnikar. Brezigar, ki ga je v paritetni odbor imenovala italijanska vlada, je bil izvoljen z enajstimi glasovi, medtem ko jih je drugi kandidat, Ivo Jevnikar, ki ga je v odbor imenovala deželna vlada FJK, zbral šest. Dva člana odbora nista glasovala za nobenega od kandidatov. Glasovalo je 19 članov na 20.

Novoimenovani predsednik je nato že vodil glasovanje za mesto podpredsednika. Livio Furlan, ki ga je v odbor imenoval deželni parlament FJK, je bil izvoljen za podpredsednika s 17 glasovi. En glas je šel Adrianu Ritossi, ki ga je prav tako imenoval deželni parlament, ena glasovnica pa je ostala bela.

/stran 10
Igor Gregori

Seminar

Dr. Breda Susič
o izzivih,
prihodnosti
in raziskavi
o delovanju
Sveta slovenskih
organizacij

3

Likovna razstava

Dalmatinski
slikar
slovenskega
rodu Zoran
Karmelič
razstavlja
v galeriji Ars

7

Sporočilo uredništva

Čenjene sodelavce obveščamo, da bomo naslednji teden zaradi prvomajskega praznika šli v tisk v ponedeljek, 30. aprila, ob 13. uri. Svoje članke in prispevke naj zato pošljejo čim prej! V torek, 1. maja, bo uredništvo zaprto.

Rim

Na kongresu Marjetice tudi Mirko Špacapan

Na vsedravnem kongresu Marjetice v Rimu je kot delegat nastopil tudi Mirko Špacapan, deželni svetovalec SSK. V svojem posegu je delegate opozoril, da je Marjetica na svojem prvem kongresu sprejela manjšinsko stranko v federativno povezavo. Tako je SSK lahko ohranila svojo neodvisnost in se ni utopila v Marjetico kot ostale politične formacije (npr. Ljudsko gibanje in Demokrati), ki so leta 2001 sk-

lenile, da se združijo v Marjetico. Zdaj se zgodba nekako po-

navlja, je ugotavljal Špacapan, z ustanovitvijo Demokratske stranke. SSK pričakuje, da bo slovenska manjšinska stranka ohranila svoj status tudi v srujujoči se Demokratski stranki, ki mora manjšine spoštovati in vključiti njene člane kot skupinski subjekt in ne zgolj kot posameznike. Slednji se bodo namreč s časom nujno porazgubili, če ne bodo imeli kolektivnega značaja, kot ga jamči manjšinska stranka. Špacapan je še dejal, naj državni volilni zakon slovenski manjšini, tako kot ostalima narodnima skupnostima Nemcev in Francozov, zagotavlja predstavništvo v parlamentu. Ob robu kongresa se je slovenski deželni svetnik srečal z ministrom za Šolstvo Fioronijem (za ustanovitev nižje srednje šole na dvojezični šoli v Špetru), z ministrico Lanzillotti (o paritetnem odboru) ter z Ezioom Biancom, načelnikom OIjke v senatni zbornici (o prihodnjem volilnem zakonu).

Deželni svet SSO

Podpora Koroščem

Po zadnji hudi kršitvi narodnih pravic, ki slovenskima tednikoma Novice in Nedelja odvzema finančno podporo, Svet slovenskih organizacij izraža svojo občuteno solidarnost slovenskim rojakom na avstrijskem Koroškem. Zakon, s katerim je deželna koroška vlada določila, da finančno podporo prejmejo samo mediji, ki imajo najmanj 15000 naročnikov, in pri tem pa sploh ni upoštevala manj-

šinske specifikacije, je skrajno krivičen. Vsi dobro vemo, kaj pomeni ostati brez javnih občil, ki v materinem jeziku prinašajo novice in širijo narodno kulturo. Tako dejanje, ki Slovincem na Koroškem prizadene hudo medijsko ohromitev, je značilna za politične režime, za katere smo upali, da so šli v pozabo. Zato ostaja SSO toliko bolj presenečen, da se to lahko zgodi v državi, ki je polnopravna članica Evropske unije. Svet slovenskih organizacij po-

ziva deželno koroško vlado, naj nemudoma taka določila popravi in naj omogoči nadaljevanje izhajanja obeh tednikov slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Obenem poziva tudi oblasti Republike Slovenije in vse slovenske evropske poslance, naj na vseh možnih ravneh pritisnejo na avstrijske oblasti, da se ta krivica nemudoma popravi. Saj SSO meni, da taka dejanja, kakršna predstavlja koroški deželni finančni zakon, hudo kršijo slovenske kulturne in narodne interese, pa čeprav se to dogaja v drugi državi.

SSO

Čedad / Seja SSO

Govor o aktualnih temah

Na zadnji seji izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij-SSO, ki je potekala v sredo, 11. aprila, na sedežu v Čedadu, je predsednik Drago Štoka seznanil odbornike s številnimi občinskimi zbori raznih manjšinskih ustanov, ki so se in se bodo zvrstili v teh dneh. V ospredju pozornosti odbornikov je bilo bližnje zasedanje Paritetnega odbora in prihodnja izvolitev njegovega predsednika slabo stanje slovenskih šolskih poslopij, o kate-

rem se je govorilo na nedavnem srečanju v Trstu, ter dolga in delno tudi čudna zgodba o pripravah na prihodnje občinske volitve v Gorici. V zvezi s slednjo točko je, med drugimi, spregovoril predsednik SSO-ja za Goriško, Janez Povše, ki je seznanil odbornike z nedavno proslavo, proslavečno Alojzu Gradniku ob 40. obletnici njegove smrti, s stanjem slovenske konzulte na Goriški pokrajini in o nedavnem srečanju med župani Gorice in Nove Gorice glede čezmejnega sodelovanja. O šolskem stanju predvsem z ozirom na željo, da bi se ustanovila dvojezična srednja šola v Špetru je

govoril predsednik SSO-ja za Videmsko pokrajino, Giorgio Banchig, ki je, med drugim, seznanil odbornike z nedavnim srečanjem v Špetru, v organizaciji SKGZ in SSO, med slovenskimi organizacijami, ki delujejo na tem območju, in krajevnimi političnimi upravitelji. Razpravljalo se je o zaščitenem zakonu ter o odnosih med temi dejavniki.

Zadnje točke se je dotaknil tudi Riccardo Ruttar, ki je skupaj z Rudijem Bartalothom priklical pozornost na današnje stanje Slorija, predvsem v zvezi s Kanalesko dolino, kjer slovenska skupnost dobro in uspešno deluje.

Govorilo se je tudi o odnosih s Slovenijo v zvezi z razpisom Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu v korist avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu in letu 2007 in o nedavnem zasedanju, ki ga je predsednik komisije Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu, Janez Kramberger, sklical v Ljubljani s predstavniki zamejskih Slovincem, da bi se soočali predvsem z ekonomskim stanjem slovenskih manjšin izven meja matične domovine. Med zadnjimi točkami na dnevnem redu sta bili dokončna potrditev loga Sveta slovenskih organizacij in priprava na dvodnevni študijski posvet "Quo vadis", v programu na Mirenskem Gradu pri Gorici, v Sloveniji, v saboto, 14., in nedeljo, 15. aprila. Seminar, posvečen odbornikom in predstavnikom krovnih organizacij, je predvideval več delavnic, ki so zadevale aktualna vprašanja znotraj slovenske skupnosti ter poglobitev razmišljanja o notranji organizaciji Sveta slovenskih organizacij.

Povezava reformističnih sil v Italiji

Ob oblikovanju Demokratske stranke

Že nekaj let se v Italiji razpravlja o potrebi po združitvi zmernih reformističnih sil v okviru nove povezave, ki naj bi se imenovala Demokratska stranka. Prvotni pobudnik te zamisli je sedanji ministrski predsednik Romano Prodi, ko je bil še predsednik Evropske komisije in so ga njegovi glavni sedanji zavezniki nagovarjali, naj bi se po končanem mandatu v Bruslju vrnil v italijansko politično življenje. Postavil je pogoj, da se levosredinsko usmerjene sile začnejo postopno združevati in na volitvah nastopati v skupni povezavi. Že sam nastanek OIjke leta 1995 je pri volivcih naletel na ugoden odmev. Prevelika politična razcepljenost je vzbujala in vzbuja še danes močne pomisleke glede učinkovitosti političnega nastopanja, kar potrjujejo tudi razmere v vladnem levosredinskem taboru.

Z veliko težavo je Prodi kot predsedniški kandidat Unije levosredinskih sil na lanskih parlamentarnih volitvah dosegel, da sta vsaj glavni zavezniki stranki, to se pravi Levi demokrati in Marjetica, nastopili na volitvah za poslansko zbornico pod skupnim znakom OIjke in s tem dejanjem nakazali smer nadaljnjega povezovanja. Da je takšno povezovanje nujno potrebno, nam dokazuje težavno usklajevanje med številnimi silami v okviru vlade, ki ima v senatu zelo pičlo večino in ne more vedno računati na politično solidarnost, kar grobo izkorišča opozicija za spodkopavanje vlade. Daljnoročna rešitev iz takšnega stanja je reorganizacija zmernih reformnih sil, ki bi imele v bodočih parlamentnih odločitvah politično težo in primerno število mandatov za izvajanje reform. Tudi uvedba volilnega sistema sili

splošno povezavo političnih sil, tako da imajo volivci jasno sliko o bodočih zaveznikih. Zato je pomembno, da ima država ustrezen volilni zakon, ki uživa podporo velike večine parlamentarnih sil.

Oglejmo si trenutno "stanje duha" v uresničevanju načrta o dolgo napovedani Demokratični stranki zmernih reformističnih sil. Vodilno vlogo imata pri tem načrtu stranki Levih demokratov (eden glavnih dedičev nekdanje Komunistične stranke) in Marjetice (eden od pomembnih dedičev nekdanje Krščanske demokracije). Predsednik Prodi, kot že povedano, opravlja spodbujevalno vlogo pri tem procesu. Prepričan je namreč, da država potrebuje nove politične povezave na temelju skupno dogovorjenega programa in ob

bojno povezavo, ne pa za poenotenje. Tudi levičarsko krilo samih Levih demokratov, ki ga vodi poslanec Fabio Mussi, grozi z ločitvijo od matične stranke LD.

Zagovornike oblikovanja Demokratične stranke pritisakajo, da bi do uveljavitve le-te prišlo čim prej, vsaj leta 2009 ob volitvah v evropski parlament. V naši deželi tako stranka Levih demokratov kot Marjetica nakazuje možnost, da bi se nova skupna stranka predstavila že prihodnje leto na deželnih volitvah. Zadeva pa ni tako enostavna, ker se Illyjevo gibanje za to ne ogreva in si prizadeva, da se tudi na prihodnjih deželnih volitvah (na katerih bo po vsej verjetnosti Illy spet kandidiral za predsednika) ohrani okvir sedanje Demokratične zveze.

Kaže, da glavnina Slovincem v Italiji precej zadržano gleda na srujujočo se povezavo med Levimi demokrati in Marjetico. Ne gre samo za pripadnike Komunistične prenovne in Slovenskih in Italijanskih komunistov, ampak tudi za tradicionalne volivce stranke Slovenske skupnosti. Slednja je namreč že po svoji naravi zbirna stranka slovenske manjšine in se temu glavnemu razlogu za obstoj ne more odpovedati. Zato je njeno dosedanje sodelovanje z Marjetico temeljilo na ustreznem dogovoru. Na podobni osnovi bi se moralo vzpostaviti sodelovanje tudi z bodočo Demokratično stranko, razmišljajo v krogih Slovenske skupnosti.

Zadnje dni minulega tedna sta skoro istočasno potekala kongresa Levih demokratov v Fienrech in Marjetice v Rimu, ki sta potrdila sklep o njuni združitvi in ustanovitvi skupne Demokratične stranke. Poslanec Mussi je v imenu 242 delegatov od skupnih 1550 najvil ločitev od LD in ustanovitev nove levičarske stranke. Na obeh kongresih je nastopil tudi predsednik Prodi, ki je ustanovitev Demokratske stranke označil za perspektivno izbiro, odprto vsem, ki se ji želijo pridružiti. Hkrati je napovedal, da se po izteku vladnega mandata ne bo več potegoval za vodstvene funkcije.

Alojz Tul

Povejmo na glas

Nelahka goriška volilna preizkušnja

Vsi, ki si želimo, da bi se usmeritev sedanje goriške občinske uprave nadaljevala tudi v prihodnje, smo se znašli v težkem položaju. Želimo si namreč odprtega sodelovanja s čezmejnimi prostori in s Slovenijo nasploh, želimo si prijateljskega sobivanja in iskrenega skupnega delovanja z vsemi danostmi, ki v Gorici obstajajo, želimo si torej vse tisto, pod čimer si predstavljamo novo Evropo v teh krajih. Razporeditev sil na pričetku volilne bitke pa nas navdaja z zaskrbljenostjo oziroma nas poziva, da se na volitve pripravimo odgovorno in z vso potrebno resnostjo. Desna sredina se je namreč v času naših notranjih iskanj lahko v miru in dobro organizirala ter predvsem igrala na karto, da je s svojo usklajenostjo trdnjša in bolj zaupanja vredna. Tista desna sredina, ki že danes razglaša, da je politika čezmejnega sodelovanja propadla, kar z drugimi besedami pomeni, da se zanj ne bo zavzemala. In v tej situaciji stopa naša stran v volilni boj z dvema kandidatom, z dvema osrednjima skupinama, torej razdeljena in vsaksebi. To je dejstvo, iz katerega je treba izhajati, da bi se dokopali do tistih potez in odločitev, ki lahko zaobrbejo veter v naša jadra.

Na prvem mestu je treba prepričati zmago desne sredine že v prvem krogu, na katero nekateri namigujejo. To se ne bo moglo zgoditi, v kolikor bosta naša kandidata skupaj dobila izdatno število glasov. V tem primeru nasprotna stran ne bo odločno prodrla. Uvodoma je zato najpomembnejša in ključ-

na naša visoka volilna udeležba, naša kar najvišja volilna udeležba. Smotno je, da se osrednji sili leve sredine ne obrneta ostro druga proti drugi, ampak da vsaka pridobi čim več volilcev. Takšna drža seveda zahteva nekaj načelnosti, vendar zanesljivo preprečuje hitro zmago desnice. V željeni in vsekakor dosegljivi balotaži so naše možnosti, se pravi možnosti leve sredine, znatno večje, slej ko prej mnogo večje od tistih, ki jih bo imel desnosredinski kandidat. Naše možnosti so večje, a nemara le pod enim pogojem: v balotaži se mora vsa leva sredina strniti in odločno podpreti svojega prodornejšega predstavnika. V tej točki bi bilo še kako koristno in prav, da bi naša osrednja kandidata že sedaj sklenila balotažni dogovor, kar bi morebitne medsebojne napetosti povsem in že vnaprej odpravilo. Znotraj vsega navedenega pa ni mogoče mimo razdrobljenega nastopa naše narodne skupnosti. Neenotnost te vrste je neskončno usodnejša od občasnih dnevnih razhajanj, saj gre pri sedanjih goriških volitvah za izbiro med dvema tako različnima vizijama, da med manjšino ne bi smelo biti nikakršnega razdeljevanja oziroma šibitve tiste politike, ki edina zagotavlja nadaljevanje vsestransko odprtega sobivanja. Razdeljevanja, ki odpira vrata desni sredini, s katero se obeta sprejemba naših življenjskih pogojev dosti na slabše. Če ne prej, bi zato morali to našo razdrobljenost vsaj v drugem krogu odpraviti in to popolnoma.

Janez Povše

Na dnu...

GRUDINA

Doberdobci za las ostali brez zlata, Goričani solidno čez 80 točk

MePZ Hrast in MePZ Lojze Bratuž s srebrom iz Maribora

Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba in Mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice sta prejšnji konec tedna v Mariboru uspešno nastopila na 20. slovenskem vsedržavnem tekmovanju Naša pesem. Oba odhajata domov s srebrno plaketo mesta Maribor. MePZ Lojze Bratuž je zbral skupno 82, 3 točke, doberdobski pevski zbor pa je z 89,7 točk za las zgrešil uvrstitev v najelitnejši razred zlatih zborov. Le tri desetinke točke je namreč ločilo Doberdobce od »čudežne meje« devetdesetih točk in zlatiga bleska mariborske plakete. Oba naša zbora sta nastopila na nedeljskem tekmovalnem koncertu. Najprej je na oder

stopil goriški MePZ Lojze Bratuž pod vodstvom dirigenta Bogdana Kralja. V svojem programu je izvedel štiri skladbe. Goričani so svoj nastop uvedli z Gallusovo Subsannatores subsannabit Deus. Druga na vrsti je bila obvezna pesem za mešane pevске zbere, Merkujeva Jablana. Nastop so sklenili s Srebotnjakovo Balado in Vremšakovo priredbo ljudske Marko skače. Zatem so odrske deske Unionske dvorane v Mariboru zasedli še pevci MePZ Hrast pod vodstvom dirigenta Hilarija Lavrenčiča. Doberdobci so se najprej predstavili z obvezno skladbo, Jablano. S pesmijo Trije duhovni zbori Alfreda Šnitkeja so Doberdobci zajadrili v vode pravoslavne litur-

gije, a se takoj nato z Jericijevo Judežev obup vrnili med stvaritve slovenskih skladateljev. Sklepni del nastopa MePZ Hrast je bila Vremšakova priredba belokranjske ljudske Zelene Jure. Uvrstitvi obeh zamejskih zborov sta zelo pohvalni. Mešani pevski zbor Bratuž se je namreč letos prvič udeležil tega vseslovenskega tekmovanja in si z dobrim nastopom zagotovil laskav rezultat, ki je krepko presegel mejo 80 točk, in srebrno plaketo. Doberdobcem pa za las ni uspel veliki met: po različnih ocenah slovenskih in tujih članov žirije so namreč za zlatimi zbori zaostali za samo 0,3 točke in dobili najboljšo oceno med srebrnimi. Doberdobci so letos že šestič

zapored (prvič leta 1997) nastopili na mariborskem tekmovanju: iz štajerske prestolnice so se doslej štirikrat vrnili z zlato in dvakrat s srebrno plaketo. Vsakič so bili tudi nagrajeni z visoko uvrstitvijo in ze-

lo dobrim izkupičkom točk. Dosežek obeh zborov je v goriških krogih posebej odmeven tudi, ker oba zbora pripadata goriški Zvezi slovenske katoliške prosvete. Zamejski pečat letošnji 20. izvedbi tekmovalne revije Naša pesem ni bil prepoznaven samo med

zbori. Žiriji je namreč predsedoval tržaški rojak Stojan Kuret, mešanim zborom pa so za obvezno pesem ob 80-letnici Pavleta Merkuja predpisali skladbo Jablana, ki jo je na besedilo Toneta Kuntnerja uglasbil prav tržaški skladatelj.

AC

Foto SF

MIRENSKI GRAD Raziskava in seminar Quo vadis

SSO se sprašuje, kako naprej

Svet slovenskih organizacij je v okviru projekta "Quo vadis" v soboto in nedeljo, 14. in 15. aprila, na Mirenskem Gradu pri Gorici priredil dvodnevni notranji seminar, ki je bil namenjen članicam SSO oziroma organizacijam in društvom, ki se ukvarjajo s kulturno-prosvetnim delovanjem.

Svet slovenskih organizacij se je namreč pred poldrugim letom - po volitvah novega izvršnega odbora, po katerih je funkcijo predsednika prevzel dr. Drago Štoka - odločil za utrditev vezi s svojimi včlanjenimi organizacijami. V ta namen je s podporo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu sprožil projekt, ki

mu je dal naslov "Quo vadis?". SSO je med svojimi odborniki in pri svojih članicah želel spodbuditi razmišljanje o tem, katere cilje si zastavljajo s svojim delovanjem, koga želijo nagovarjati, katere so specifične, ki bi lahko predstavljale dodano vrednost vsake organizacije ter SSO samega. V projekt so se kmalu vključili tudi Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete, Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst, Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica in združenje Blanchini iz Čedad. Projekt se deli v tri faze: med prvo so mladi sodelavci SSO vzpostavili stike z organizacijami na

terenu ter izvedli raziskavo o pogledih, ciljih, težavah in zahtevah članic. Drugi korak je bil prava in izvedba skupnega posveta. Tretja faza, ki še poteka, pa predvideva dokončno obdelavo podatkov, zbranih med prvo in drugo fazo.

vprašanih: ob robu kongresa Marjetice v Gorici je Štoka izrazil prepričanje, da bi lahko nova Demokratska stranka predstavljala priložnost za Slovence v Italiji - pod pogojem, da bodo voditelji nove stranke upoštevali željo dela manjšine, da nasto-

lišče, da bi se morale občine ponovno opredeliti za vključitev v območje, kjer bo veljal zakon 38/2001. Nato je prisotne pozdravil Zorko Pelikan, vodja Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Sledila je kratka predstavitev izsledkov raziskave, ki je bila opravljena med članicami. Mentor, prof. Emidij Susič, je orisal metodološki pristop k raziskavi, izsledke precej razčlenjene raziskave pa je sintetiziral vodja projekta Breda Susič. Po uradnem odprtju je steklo delo po delavnicah, v katerih so se udeleženci lotili najrazličnejših vprašanj, od dela z mladimi do priprave evroprojektov, od vprašanja jezika do povezovanja med včlanjenimi organizacijami samimi. Zvrstilo se je 11 delavnic (nekatero dvakrat) s strokovno pripravljenimi moderatorji. Posvet je doživel lep uspeh, saj so bili udeleženci zelo zadovoljni s programom in z opravljenim delom. O tem pa bomo še podrobneje poročali.

SB

Zorko Pelikan in prof. Emidij Susič (foto JMP)

Program posveta se je začel s pozdravnim nagovorom predsednika SSO, dr. Draga Štoka, ki je izkoristil priložnost tudi za komentar o nekaterih, za celotno manjšino aktualnih in žgočih

pi avtonomno, torej v konfederaciji z nastajajočo stranko. V zvezi z izvajanjem zaščitnega zakona za Slovence v Italiji pa je predsednik SSO izrazil močno zaskrbljenost, če bi obveljalo sta-

Dr. Drago Štoka o seminarju SSO

Vsakdo se mora ustaviti in razmisliti sebe!

Vsak človek se mora na svoji poti tu in tam nekoliko ustaviti in pogledati na pot za seboj. Ali je bila pot prava, se mora pri tem vprašati. In si seveda odgovoriti ter pomisliti na pot, ki jo ima še pred seboj. Tako je tudi z organizacijami, društvi, ustanovami. Svet slovenskih organizacij si je vzel čas dveh dnevov in se s svojimi vodilnimi kadri umaknil v samoto Mirenskega Gradu onkraj meje (le nekaj časa še!), kjer so v prelepem okolju potekale delavnice, se krepile prijateljske vezi, snovali načrti za naprej. Imamo seje odborov, imamo svete in občne zборе - vse to je prav in nujno, vendar je umik v samotno razmišljanje in načrtovanje prav tako blagodejen kot sveže deževje po dolgotrajni suši. Vodstvo SSO je s svojimi članicami globoko razmislilo o svojem

doslej opravljenem delu, se vprašalo, ali je delovna pot pravilna, iskalo boljše rešitve in smernice za jutrišnji dan. Izvršni odbor SSO bo sedaj

Foto JMP

proučil odgovore anket, ki so bile izvedene ob dvodnevem seminarju, proučilo zaključke kar enajstih delavnic, ki so pod

veščo roko specializiranih voditeljev izšle iz tega tako za nas vse potrebne posveta. Delo odbora SSO in vseh odgovornih, ki delujejo pod našo skupno krovno organizacijo, bo moralo v smer, ki si jo večina našega članstva že

li. To je pot popolne samostojnosti, neodvisnosti, svobode. To je pot demokratičnega čutenja in ukrepanja v svojem delovanju.

To je pot zvestobe svetlim idealom krščanskih vrednot, katerim je SSO zvest vse od svoje ustanovitve pred več kot polstoletjem, ko si je v svesti svoje velike odgovornosti za naš narod na teh tleh dal temelje, ki jih nobena sila, pa naj bo na pogled še tako močna, ne bo mogla zamajati.

V to smo globoko prepričani vsi, ki skupno z SSO mislimo slovensko, demokratično in ki nam ni vseeno, ali bo naša družba ostala še taka ali pa šla na pota, ki ne bodo našemu narodu v zamejstvu v nikako oporo, še manj pa v ponos in iskreno notranje zadovoljstvo.

Vodja seminarja SSO dr. Breda Susič

Raziskava nam je pokazala zanimive stvari

Čeprav se projekt "Quo vadis?" ni še zaključil (v obdelavi so še podatki, zbrani ob raziskavi med organizacijami in na posvetu), menim, da nas je že pripeljal do zanimivih rezultatov. Najpomembnejši se mi zdijo, da smo vzpostavili stik z včlanjenimi organizacijami in prisluhnili njihovim idejam, predlogom, težavam. Časi se naglo spreminjajo in tako društva kot sam SSO se morajo znati prilagajati novim ritmom, zato sta bila analiza trenutnega stanja in sondiranje med predstavniki organizacij o tem, kako naprej, zelo pomembna. Drugi pomemben rezultat je bil po mojem ta, da smo ugotovili, katerih smernic naj se drži vodstvo, če želi prisluhniti željam teritorija. Po mojem je izrednega pomena, da smo iz raziskave ugotovili, da si ljudje v manjšini sicer močno želijo sodelovanja, ne razmišljajo pa o enotnosti v smislu enoumja: po mnenju večine je namreč delitev po nazorski usmeritvi še vedno

aktualna, ker pelje do različnih vsebinskih izbir. To lahko SSO vzame kot zaupnico svojemu delovanju. Tretji rezultat je, da so se sodelujoči v anketi in na delavnicah posveta zedinili tudi glede aktualnosti vrednot, zaradi katerih je SSO nastal: to so slovenstvo, skrb za duhovno rast članov naše skupnosti, dogovarjanje v duhu spoštovanja, strpnosti, demokra-

Foto JMP

tičnih vrednot. Udeleženci delavnic so predlagali celo, da bi SSO na konkreten in usklajen način spodbujal članice k zasledovanju omenjenih ciljev. Na dan je prišlo tudi veliko predlogov o tem, kako bi se lahko organizacije med seboj bolj povezovala, da bi bile bolj učinkovite, in o tem, kakšno pomoč pričakujejo od SSO samega ter včlanjenih zvez. Zelo sem bila zadovoljna s konstruktivnim vzdušjem, ki je zavladalo na posvetu - kljub začetni skepsi. Imela sem vtis, da so ljudje, ki so se posveta udeležili, odšli zelo zadovoljni in polni novih idej. Zasluga za uspeh projekta pa gre v prvi vrsti dvema glavnima sodelavcema Eriki Dornik in Bojanu Zafranu, pa še Emidiju Susiču za mentorstvo pri raziskavi, sodelavkam, ki so pomagale v zaključni fazi priprave posveta - Biserki Tul, Raffaelli Petronio in Tanji Zorzut - ter vsem voditeljem delavnic (Damjana Hlede, Ivo Jevnikar, Mauro Leban, Peter Močnik, Jure Levart, Simon Ozvatič, Tatjana Oletič Kravos, Mitja Ozbilč, Raffaella Petronio, Joži Petronlin, Francesca Simoni, Kristina Valenčič), ki so bili radodarni s svojim dragocenim časom in izredno dobro pripravljeni, tako da je bil učinek maksimalen.

GORICA Koprski pomožni škof msgr. Jurij Bizjak ob letu Svetega pisma

Ubirajmo poti sožitja med tremi Abrahamovimi verami

Ob letu Svetega pisma stari goriško Slovensko pastoralno središče in Kulturni center Lojze Bratuž priredila v četrtek, 19. aprila, nadvse zanimivo srečanje o Judih, kristjanih in muslimanih s priznanim bibliptom, koprskim pomožnim škofom dr. Jurijem Bizjakom. Večer je uvedel in sklenil kaplan pri duhovnjih sv. Ivana g. Alessio Stasi. "Prinašam pozdrave iz Kopra in iz Svete dežele, kjer sem bil pred kratkim," je uvodoma povedal ugledni gost.

Prav v Sv. deželi imajo izvorno mesto vse tri monoteistične vere, ki so še vedno žive in veljajo za daleč najboljše vere na svetu. Najstarejša je judovska, ki je nastala z Abrahamom na začetku drugega tisočletja in je torej stara okrog 4000 let; krščanstvo je za pol mlajše, islam pa se je pojavil v 7. stol. po Kr. Judov je danes okrog 12 milijonov, nikdar v zgodovini jih ni bilo več kot 15 milijonov. Naslednje leto, je povedal dr. Bizjak, bo potekalo 60 let, odkar imajo Judje svojo državo, in vendar jih tam še zmeraj živi približno samo ena tretjina. Vseh kristjanov je nekaj več kot dve milijardi, torej tretjina vsega človeštva, od teh je kar ena milijarda in 300 tisoč katoličanov. Muslimanov pa je nekaj manj kot ena milijarda. Judje so torej najstarejši in še vedno živi; še vedno se tudi sprašujejo, kako naj njihova korenika nosi pripadnike krščanske in islamske vere. Ze-

lo so potolaženi in pomirjeni, če v kristjanih in muslimanih ne čutijo nasprotnikov. Veliko je v tej smeri naredil drugi Vatikanski koncil. Imeniten korak je storil Janez Pavel II., ki jih je imenoval "naši starejši bratje", prav tako Benedikt XVI., ki je Mohamedove privrženice imenoval "naši mlajši bratje". Tri enobožne, Abrahamove vere so "daleč najboljše", je zatrdil dr. Bizjak. Njihova kakovost se meri po tem, kako svet in strog je Bog, ki zahteva do svojih podob - nas - svetost, da tako ustvari red na zemlji. Bog treh velikih verstev je ljubosumen, saj tak mora biti, če hoče red na svetu.

Dr. Bizjak je nadaljeval svoje predavanje s prikazom značilnosti in razlik treh verstev. Judje so izvoljeno ljudstvo: "to pravijo sami in tudi drugi jim to priznavamo". Poleg tega so mesijansko ljudstvo, ki pričakuje mesijo. Tudi kristjani smo izvoljeno ljudstvo, novo-

zavezno. In prav tako smo mesijansko ljudstvo, saj pričakujemo Kristusov drugi prihod. V islamu je več razlik. Muslimani se nimajo za izvoljeno ljudstvo, niti približno ne pričakujejo nobenega mesije. Med Bogom in človekom ne poznajo nobenega posrednika. Ko jih v Meki milijon moli na kolenih, moli vsak zase. Dr. Bizjak je prepričan o tem, da je islam v 7. stol. nastal in še vedno obstaja zato, ker je pokrtil nekak prazen prostor. Za krščanstvo je namreč značilna silna bližina med Bogom in človekom: usmiljenje in odpuščanje. Islam pa je Boga spet odrinil v nebesa, ga poudaril kot svetega in strogega, bolj oddaljenega. Tako je spet vzpostavil ravnotežje, ki še traja. Muslimani so tudi danes najbolj strogi. V sebi imajo veliko "goriva", moči, discipline in notranjega reda; čutijo, da morajo ostati strogi. Ta oblika nasilja je v njihovi naravi. Naša civilizacija pa je ved-

no bolj "mekha" in sklepa tudi take kompromise, ki bi jih islam nikdar ne sprejel. Prav tako, kot obstaja več vrst kristjanov in Judov, obstaja tudi več vrst muslimanov. Predavatelj je tudi opisal nekaj za islam pomembnih pojmov, kakršni so npr. sveta vojna, fundamentalizem in drugi. Posebno zanimivo je bilo poglavje o samomorih: zahodnjak si vzame življenje iz obupa, musliman pa zaradi prevelikega navdušenja, upanja in vere. Muslimanska in zahodna civilizacija sta zelo različni, in vendar je nadvse oportuno ubirati poti dialoga in sožitja. Ob tem se samo od sebe odpira vprašanje prihodnosti vse bolj ugasle Evrope in njene omike, pa tudi krščanstva. Že res, da je naš Bog usmiljen, toda - je pripomnil dr. Bizjak - pogostejše bi se morali za naše dobro spomniti na to, da je tudi zahteven in strog.

Danijel Devetak

Foto DPD

Romanje v tri svetišča

Čezmejno Društvo MOST organizira 19. in 20. maja že četrto peš romanje po povezovalni poti treh svetišč, ki so v preteklosti povezovala Slovence, Italijane in Furlane. S Stare gore (Castelmonte) v Italiji bomo prvi dan peš poromali do Marijinega Celja (Lig nad Kanalom). Po opravljenih večerih bomo nadaljevali s skupnim druženjem in pesmijo. Naslednje jutro bomo potovali proti Sveti Gori, kjer se bomo udeležili slovesne svete maše.

Prijava: 15 evrov (topla večerja in zajtrk; avtobusni prevoz iz Solkana do Stare gore; prenočili bomo v župnišču, zato prinesite s sabo spalne vreče). Za prevoz iz Solkana do Stare gore bo poskrbljeno. Prijavite se lahko do 15. maja 2007 za Slovenijo na tel. št. 041-386-978 (Ljubo Bekš - po 18. uri zvečer), za Italijo na tel. št. 3403711996 Kazimir in 3494332975 Matjaž. Vabljeni!

V sredo, 18. aprila 2007

Nadškof Uran na splošni avdienci sv. očeta Benedikta XVI. v Vatikanu

Nadškof Uran je v sredo, 18. aprila, ob 7. uri skupaj z desetimi slovenskimi duhovniki, ki v Rimu študirajo ali pastoralno delujejo, daroval sv. mašo na grobu sv. Petra v Vatikanu. V molitvi se je ustavljal tudi na grobu pokojnega papeža Janeza Pavla II. Od 10.30 je nadškof sodeloval na splošni avdienci papeža Benedikta XVI., ki je v domačem in sproščnem vzdušju potekala v znamenju praznovanja njegove 80-letnice. Po zaključku avdiencie je nadškof svetega očeta osebno pozdravil. Ob 80. rojstnem dnevu (ki ga je praznoval 16. aprila) in drugi obletnici pontifikata (ki jo je obhajal 19. aprila) mu je izročil unikatno umetnino iz Žičke kartuzije - kot eno od znamenj starodavnih korenin krščanske vere na slovenski zemlji. Svetemu očetu je posredoval pozdrave v imenu sobratov v škofovstvu in duhovništvu, redovnikov in redovnic ter v imenu Božjega ljudstva, še posebej bolnikov in trpečih, ki pastirja vesoljne Cerkev spremljajo z molitvijo. Nadškof je izrazil globoko povezanost Cerkev na Slovenskem s svetim očetom in hvaležnost Bogu za izredne darove, s katerimi ga obdarja kot naslednika apostola Petra. Zagotovil mu je vztrajno molitev, ljubezen, vero in upanje, da bi v polnosti izpolnjeval Božjo voljo kot cooperatore veritatis, sodelavec resnice. Spomnil se je na papežev besede, ki jih je izrekel ob prevzemu petrine službe 24. aprila 2005 in zaželel, da bi po njegovem papeževanju Očetova ljubezen, kot val, ki se širi, dosegla vse ljudi našega časa - tako verujoče kot neverujoče. Svetega očeta je prosil za apostolski blagoslov za slovenski narod in Cerkev na Slovenskem. Nadškof je izrazil željo slovenskih škofov, da bi sveti oče obiskal našo deželo.

Sveti oče je z veseljem sprejel čestitke in dobre želje ter se zahvalil za izročeno darilo. Ob nadškofovem povabilu na obisk v Slovenijo je dodal, da Slovenija ni daleč in da se na povabilo želi odzvati. Naročil je pozdrave za celotno Božje ljudstvo in vse ljudi dobre volje na Slovenskem ter podelil svoj apostolski blagoslov. / dr. Andrej Saje, tiskovni predstavnik SŠK

Duhovniki pomagajo vsem. Pomagaj vsem duhovnikom.

39 tisoč škofijskih duhovnikov vsak dan oznanja evangelij po župnijah med ljudmi in nudi vsem ljubezen, tolažbo in upanje.

Da bi lahko nadaljevali svoje poslanstvo, potrebujejo tudi tvojo konkretno pomoč: prispevek za vzdrževanje duhovnikov.

Te darove zbira Osrednji inštitut za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Centrale Sostentamento Clero), ki jih razdeli med vse duhovnike, zlasti med tiste, ki delujejo v najbolj potrebnih skupnostih in bodo tako lahko računali tudi na velikodušnost vseh.

Darovi za vzdrževanje duhovnikov. Podpora številnim za dobro vseh.

Svoj prispevek lahko nudiš na štiri načine:

- Poštni tekoči račun št. 57803009
- Kreditne kartice: s kartico CartaSI in s klicem na brezplačno telefonsko številko 800.82.50.00
- Bančno nakazilo na glavnih italijanskih bankah
- Neposredno na Inštitutu za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Sostentamento Clero) v svoji škofiji.

Prispevki so odtegljivi:

Kdor želi, lahko svoje prispevke Osrednjemu inštitutu za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Centrale Sostentamento Clero) v znesku do največ 1032,91 evrov letno odbije od celote svojih prihodkov za izračun davčne prijave Irpef ter povezanih deželnega in občinskega dodatka.

Več informacij najdeš na spletni strani www.offertesacerdoti.it

Kratke

"Tudi mi imamo šolabus"

Tudi mi imamo naš šolabus. Čeprav to ni občinski šolabus in smo za to morali malo počakati, se sedaj tudi mi vozimo skupaj v šolo. Prvič smo se letos skupaj peljali v šolo v prvi polovici januarja. Za vse to se moramo zahvaliti našim staršem, ki so se

zavzemali, da bi tudi mi imeli šolabus. Predvsem pa se moramo zahvaliti ŠZ Soča, ki nam nudi kombi za prevoz, in Prosvetnemu društvu Vrh sv. Mihaela. Slednje nam je z denarnim prispevkom omogočilo uresničitev naših želja. Živio šola Vrh! / Erika, Jana, Deborah, Elija, Matija

(PS: kontaktna oseba Aleks Kosič tel. 348 0643254)

Pohod treh mostov

Rajonski sveti Sv. Gora-Placuta, Pevma-Štmaver-Oslavje, Stražice in KS Solkan vabijo v sodelovanju s KD Sabotin, PŠD Naš prapor in Club del Tajeto v nedeljo, 29. aprila, na Pohod treh mostov. Zbiranje ob 9. uri na trgu Tomaseo na Placuti, odhod ob 9.30. Prihod na isti trg. Vpisnina znaša 3 evre (vključeni so okrepčila, paštašuta in kolajna). Vabljeni!

12. Srečanje šolskih gledaliških skupin

Med 7. in 12. majem bo več kot 300 višješolcev iz širšega goriškega prostora, tako s slovenske kot italijanske strani meje, sodelovalo na že 12. Srečanju šolskih gledaliških skupin. Slovesno odprtje letošnjega tekmovanja bo potekalo kot lansko leto v Šolskem centru v Novi Gorici, nakar bodo mladi s svojimi predstavami sproščeno prestopali mejo in se medsebojno spoznavali. Pobuda je nastala pri pokrajinskem odborništvu za mladino, ob njem pa je soudeleženi šest občin goriške pokrajine ob Novi Gorici, organizacijsko ter vsebinsko oporo pa so našli tudi tokrat pri združenju Artisti Associati. Od oktobra so skupine v polnem delu v gledaliških delavnicah, predstavili pa se bodo v Gorici, in sicer v centru Bratuž, v Gradežu, Trziču, Gradišču, Krminu in Novi Gorici, na odrske deske pa bodo stopili dijaki 12 višjih šol s sedmimi predstavami. Zamejski dijaki bodo protagonisti 11. maja v Gradišču s predstavo, pri kateri bodo sodelovale višje šole Cankar, Zois in Vega. Nagrajevanje bo 12. maja v KC Lojze Bratuž.

Občni zbor Zadruga Goriška Mohorjeva

Na Travniku 25 v Gorici so se goriški in tržaški člani Zadruga Goriška Mohorjeva zbrali v četrtek, 18. aprila, na rednem občnem zboru. Potem ko je predsednik dr. Damjan Paulin predstavil obračun za leto 2006, so ga navzoči soglasno odobrili; prav tako okvirni proračun za tekoče leto. Zadruga, ki skrbi za izdajanje Novega glasa, Pastirčeka in mohorjev, "je v prejšnjem letu plula v precej mirnih vodah, delovanje je bilo dokaj uspešno," je povedal Paulin in dodal, da je sicer še odprto vprašanje javnih prispevkov za letošnje leto, kar prinaša nekaj negotovosti. Nadzornica Valentina Pahor je dala pozitivno mnenje o obračunu.

Koncert na meji 2007

Tudi letos vlada veliko pričakovanje za Koncert na meji, ki četrto leto zapored pomeni nadaljevanje povezovanja obeh Goric v mesto brez delitev. Skupni trg, ki združuje Gorico in Novo Gorico, bo v nedeljo (začetek ob 19.30, vstop prost), 13. maja, spet gostil izreden čezmejni glasbeni dogodek. Po uspešnih izvedbah iz prejšnjih let, Goran Bregović leta 2004, Elisa in Tinkara leta 2005, Mercadonegoro lani, bodo letos, v organizaciji Kulturnega doma Gorica, Kulturnega doma Nova Gorica ter občin Gorica in Nova Gorica, nastopili uveljavljeni glasbeni ustvarjalci iz Italije, Slovenije in Hrvaške: Alice, Zoran Predin, Oliver Dragojevič ter mladi pevki Martina Feri in Zaira Zigante. Umetnike bosta spremljala orkester Accademia Musicale Nonis in skupni pevski zbor USCI iz Gorice in Nove Gorice pod taktirko Valterja Sivillottija. Pri organizaciji koncerta sodelujejo tudi: združenje Canzoni di confine iz Vidma, festival Vocalia iz Maniaga, ZSKD, ZSKP, USCI, KGŠ in ZKD iz Nove Gorice, rajonski svet Svetogorska - Placuta, rajonski svet Pevma-Oslavje-Štmaver, KS Solkan, SCGV Komel in zadruga Maja. Pokrovitelji dogodka so: Dežela FJK, Trgovska zbornica Gorica, SKGZ, SSO, Pokrajina Gorica, HIT iz Nove Gorice, Fundacija Carigo, skupina KB 1909 in Kmečka banka - Čedajska banka iz Gorice.

Dramska družina SKPD F. B. Sedej Števerjan

Ti iz oči ljubezen je sijala

Že v februarju, mesecu njegovega odhoda v večnost, smo goriški Slovenci in primorski rojaki z občutenimi celodnevni slovesnostmi zabeležili 70-letnico smrti nepozabnega, blagega skladatelja, pevovodje in organista, predvsem pa izrednega narodnjaka Lojzeta Bratuža, ki je za svojo gorečo ljubezen do materinega jezika in slovenskih sorojakov plačal kruti, neizprosni davek smrti, ko je pod morilsko roko ugasnilo njegovo mlado življenje v zimskem času l. 1937. Te pomembne obletnice so se hoteli na čim lepši in iskren način spomniti tudi člani Dramske družine SKPD F. B. Sedej z dramsko uprizoritvijo, ki naj bi v strnjeni odrski obliki ponazorila življenjsko pot in umetniško ustvarjanje Lojzeta Bratuža, katerega je črna fašistična roka mnogo prezgodaj iztrgala iz rok zelo plodovito skladateljsko pero. V njegov blagi spomin in poklon je Jasmin Kovic, mlada študentka prava na tržaški fakulteti in članica števerjanske gledališke skupine, opirajoč se na zgodovinske vire, časopisne članke in na delo Rada Bednarika Svetli žrtvi svetel spomin ter na zbornik Pogovori srca, ki je izšel posmrtno ob 90-letnici

Bratuževe žene, pesnice Ljubke Šorli, s tankočutnim posluhom za lirične utrinke, brez vsakršnega patetičnega nadiha, stkala predstavo in jo tudi skladno s sodobnim pristopom do gledališkega izražanja dovršeno zrežirala ter ji skupaj s sodelavci dala smotno scensko podobo. Pri tem je bilo začutiti njen prikriti talent za odrsko snovanje, ki ga je izostrila ob pozornem ogledovanju gledaliških predstav poklicnih gledališč. Premiero je dramski tekst doživel v petek, 20. aprila, v polnozasedenem Sedejevem domu v Števerjanu. Med publiko so

sedeli tudi častna gosta prof. Lojzka in Andrej Bratuž, števerjanski župan Hadrijan Corsi, domači župnik g. Anton Lazar, predsednik SSO za Goriško Janez Povše, občinski odbornik Silvester Primorac, Marjan Terpin in drugi vidni predstavniki kulturnega življenja na Goriškem. Odrski prikaz se je začel ob zvokih violine Emanuele Koren, ki je iz nje zvabila melodijo Kraguljčki. Ta pesem se je kar nekajkrat oglasila v

Foto Bumbaca

Foto Bumbaca

raznih različicah ob spremljavi Martine Hlede, ki je diskretno, pod odrom, sede za elektronskimi orglami ubirala note, ko so to zahtevali posamezni prizori, v katerih so se zvrstile pesmi, Njega ni (Vrabec), Sem pevec, Lipa (Vilhar) in Bratuževa Hostija je čista sveta, Sonce vstaja in zahaja, V duši nam plamen čist gori. V uprizoritvi so se ob veznem besedilu, ki ga je s svojim globokim basom učinkovito prebiral pripovedovalec Jurij Klanjšček, začrtovali ključni izseki, le z redkimi sončnimi žarki obžarjene trpke življenjske poti Lojzeta Bratuža, ki

se je tudi umetniško spojila z življenjskim popotovanjem izvoljenke Ljubke Šorli. Bratuževa življenje je bilo tesno povezano z glasbo in pesmijo, ki sta se na odru izmenoma in tudi skupaj pojavljali v podobi vestalk-modric, oblečenih v dolga bela oblačila. Ti dve figuri sta posebili mezosopranistka Patrizia Belloni, ki je zapela solistične točke, in Jasmin Kovic, ki je izrazito, s pogledom uprtim v neznano in v zelo kultiviranem jeziku podala stihove iz lirike Kosovela (Beseda ugaša), Župančiča (Manom Josi-

je dostojanstveno, brez besed, upodobila Jolanda Komic. Dvojica je simbolično predstavljala prehod vrednot in spominov iz zrele generacije v mladi rod, ki je z lahkoto osvojil Bratužovo svetlo osebnost in njegove ideale, kot je v prologu navedel mladi povezovalc.

Ob vidnem uspehu tega odrskega mozaika je treba nujno poudariti njegovo vizualno podobo, ki je bila nadrobno in tehtno prestudirana. V ozadju odra so se na platnu v skladu s pripovedjo prikazovale slike idilične obsoške

pa Murna), Gregorčiča (Njega ni), Gradnika (Mati) in Ljubke Šorli (Ob Sočinem bregu). V lik Lojzeta Bratuža se je s spoštljivostjo vživel Matej Pintar in ga odel v srčno toplino, blagost in dobrohotnost, ki so mu izžarevali z obraza in jih je znal uravnoteženo vnesti v prizore s podgorskimi pevci. Slednje so z ubranim petjem

odslikovali člani zbora MePZF B. Sedej, v posameznih replikah pa so izstopali Mihael Corsi, Sara Miklus, Stefania Beretta in Nikol Dorni. Bratuževa življenjska družica je posebila Nevenka Corsi, še posebno ganljivo v poročnem prizoru. Surovost črno-srajčnikov so nazorno prikazali Simon Komjanc, Niko Di Battista, Ivan Komjanc in Martin Komjanc. Nevidni glas je bil Adelchi Sbuell; droben otrok, ki je zaokrožil predstavo z nežnim petjem Bratužu priljubljenih Kraguljčkov, je bil Peter Soban v spremstvu žene - modrosti, ki jo

pokrajine, vasi Podgora, travniške cerkve, orgelske piščali, izdelane materine roke, ki so zastirale izmučen obraz, razsvetljeno okno bolnišnice in čisto ob koncu let kondorja v neizmerne višave. Za pomenjive fotografije je poskrbel Igor Skorjanec, član Skupine 75. Pravilnost zvočnih efektov je bila v rokah Jana Leopolja. Tehnična ekipa (Marko Lutman, Evgen Komjanc, Filip Hlede, Mitja Skorjanec) je bila zadolžena za upravljanje raznobarnih luči, ki so se skladno z vsebino prelivala iz bele v sinje, rdeče...

Tiho, a zelo pomembno zakulisno delo sta zelo vestno opravili Kristina Corsi kot šepetalka in Snežica Černič, ki je kot vselej izredno pikolovsko odbrala kostume za glavne nastopajoče osebe. Naj povemo, da so bile kar tri ženske obleke originali iz 30. let prejšnjega stoletja in da je bil poročni šopek natančno tak, kot ga je imela Ljubka Šorli in da so spe-te kite igrali verno ponazarjale tedanje pričeske.

Predstava je počela bučne aplavze, saj je res vredna ogleda in vse pohvale. Dragocena pa je tudi zato, ker je vzkličala in se uresničila na pobudo mladih, in prav bi bilo, če bi jo vsaj še enkrat ponovili.

Iva Koršič

Kulturni dom / Komigo 2007

Gospodinja ugnala zakrknjenega pisatelja

Trijezični festival komičnega gledališča Komigo 2007, v organizaciji goriškega Kulturnega doma in sodelovanju številnih drugih slovenskih in italijanskih ustanov, je pod geslom Rešitev za vašo sprostitve v sredo, 11. aprila, nedvomno izpolnil želje in pričakovanja svojih več kot dvestotih abonentov in priložnostnih gledalcev ob gostovanju Mestnega gledališča ljubljanskega z delom Gospodinja ameriškega avtorja Jamesa Prideauxa, ki je v režiji Zvoneta Šedlbauerja uspešno prestalo premierski stik s publiko v lanski sezoni in je na Mali sceni MGL, 6. marca 2007, doživela že 50. ponovitev. Kom-

som bil eden izmed stebrov SNG Nova Gorica in čigar dognane odrske stvaritve obiskovalci novogoriškega gledališča še vedno

pogrešamo, in Ljerka Belak, ena izmed izvajalk oz. protagonistka nepozabne uprizoritve Celestina, ki je pred leti zaživela kot ambientalna predstava v slikoviti, utrjeni vasi Šmartno v Brdih. V Šedlbauerjevem razpoznavnem režijskem konceptu, ki z vselej elegantno, uglajeno merico odmerja prostor čustvenim in čutnim razpoloženjem dramskih likov in se otresa vsakršnih vulgarnih namigovanj, sta imenitna izvajalca izrisala lik pisatelja zrelih let, ki mu je pred nedavnim umrla mati-odločna usmerjevalka njegovih življenjskih izbir, od katere je bil popolnoma odvisen, in zanemarjeno, neotesano kleptomansko klošarico, ki ji je slastno zadišala služba gospodinjice v premožni sedemnajstobni, gosposki, sicer po volji gospodarjev bolj zatohli in zaspani vili. To hišno ozračje je dobro ponazarjala scenograf-

ška podoba s prostorno knjižnico, natrpano s knjigami; v njej je kot prestol kraljeval naslanjač, okrašen z vezanimi prtički, namenjen le pisateljevi materi. Po treh dnevih in pol popolnoma poraznega gospodinjkega dela, o katerem ta neverjetna "gospodinja" ni imela niti najmanjšega pojma, se je pisatelj želel znebiti, a ona se ni pustila odsloviti kar tako in je ob zunanjih spremembi v elegantno gospo zamrzila tega omahljivega moškega srednjih let in mu brez ovin-karjenja povedala, da je njegovo osladno in neživljenjsko pisateljstvo jalovo. On se je kot ne-bogljani šolarček pustil zvoditi in skupaj sta začela snovati novo, resnično življenjsko zgodbo. Izkušena igralka sta s pretanjnim seciranjem in mimično dovršenostjo natanko opisala značajske posebnosti svojevrstnih likov, tako da sta se le-ta živo utelile pred gledalci, ki so neizmerno uživali ob njuni pristni, prepričljivo naravni, čvrsti igri in jima za lepi umetniški užitek namenili dolgotrajno prisrčno ploskanje.

GALERIJA ARS NA TRAVNIKU Odprtje razstave del Zorana Karmelića

Med sinjino Mediterana in tesnobo človeške psihe

Prosojna sinjina morja in neba, pa tudi bivanjska stiska in tesnoba v prekaljenem umetniškem izrazu posebno talentirane 12-letne violinistke Veronike Breclj iz Sempetra Jurij Paljk povedal, da ga je na Karmelića opozoril goriški slikar, spoznal pa ga je po internetu, kot se to danes vse bolj dogaja. Gre za umetnika z odličnim slikarskim znanjem, z dovršeno in razpoznavno likovno govorico, ki se giblje med hiperrealističnim figurativnim načinom slikanja vidnega in sanjskim svetom, prežetim z mediteranskimi barvami, še zlasti s prosojno modrimi toni. Prav širina Sredozemlja najbolj zaznamuje umetnika, ki se je rodil v Ljubljani leta 1950 dalmatinskemu očetu in slovenski ma-

teri. Sam živi med Bolom na Braču in Splitom, razstavlja pa na Hrvaškem, Slovenskem in v ZDA; v kratkem mu bodo posvetili razstavo v Bergamu. Vsaka slika je zgodba zase, je povedal Paljk. Umetnik je zavezan morju, njegovim intenzivnim barvam, katerih lahkotnost je le navidezno pomirjujoča. Gledalec, ki stoji pred njegovimi olji na platno, zlahka zazna avtorjevo tesnobo, bivanjsko stisko, ki postane še večja in intenzivnejša, če na razstavi ob vsakem delu prebere njegov naslov, ki mu razpre drugačno "branje" slik. Ganljiva je "frustracija izgubljenega ambienta", prav tako zarežejo rano v srcu otroci brez oči, bolški sen, slovo in cela vrsta pojmov (absurd, iluzije, preživetje, vrtnec itd.), ki govorijo o dramatičnem iskanju odgovorov na vedno ista vprašanja. Karmelić, ki "živi in diha z morjem", je slikar morskih vedut, mediteranskih stavb s človeškim nadihom, ki

Foto DPD

jih prežema posebna svetloba. Razstava je odprta od torka do sobote po urniku knjižarne. Je pa tudi slikar človeške figure; portret umetnika goriškega

rodu Ivana Stojana Rutarja, ki je bil na ogled samo na odprtju razstave, priča o tem, da je tudi izvrsten portretist. Dalmatinci in Primorci imamo veliko skulpture, je z vedrejšo noto sklenil Paljk, saj imamo radi burjo, morje, radoživost in odločnost. "Vse to se pozna tudi pri slikarju, ki je s svojimi deli prinesel v Goričko nekaj mediteranske radoživosti."

Prejšnji teden v Štandrež

Poimenovali zelenico po Andreju Budalu

Na zemljišču Konzorcija za industrijsko cono v južnem delu Štandreža, ob glavni cesti za Sovodnje, so v ponedeljek, 16. aprila, odkrili tablo

z imenom zaslužnega domačina Andreja Budala. S tem so poimenovali, na predlog občinske komisije za toponomastiko, zelenico, ki jo je Konzorcij uredil. O Andreju Budalu, kulturnem delavcu, književniku in prevajalcu, je spregovoril Aldo Rupel, ki je tudi član občinske komisije. Slovesnosti se je udeležilo lepo število ljudi. Tablo je odkrila Budalova hči Breda. Kulturni program so oblikovali moška vokalna skupina Sraka, ki jo vodi Bogdan Kralj, in člani dramske skupine Prosvetnega društva Štandrež Vanja Bastiani, Dimitrij Brajnik in Daniela Puja, ki so prebrali nekaj pesmi Andreja Budala. V imenu štandreškega rajonskega sveta sta spregovorila Saša Quinzi in predsednik Mario Breščak.

Foto DP

Prvega maja na Vrhu sv. Mihaela

Skavtsko jurjevanje in srečanje odraslih članov

Jurjevanje goriških skavtov bo 1. maja letos potekalo na Vrhu sv. Mihaela (na Largi blizu osnovne šole; glej skavtske smerokaze!). Začelo se bo ob 9. uri z zbiranjem, sledil bo glavni zbor. Obred obljub se bo začel ob 9.30, ob 10.30 pa bo maša. Ob 11. uri so na sporedu igre za vse navzoče, ob 13. kosilo. Ob 14.30 bo taborni ogenj, ki se bo končal okrog 15.30 s pesmijo slovesa. V primeru slabega vremena bo jurjevanje potekalo v Štandrežu (zbor ob 9. uri, maša ob 10.). Ob tem še novost. Na lanskem 5.

slovenskem jamboreju v Tipani se je zbralo tudi precej odraslih članov SZSO, ki so odločili, da oživijo vejo odraslih skavtov. V tem času je pripravljali odbor že naredil nekaj korakov zlasti na Tržaškem. Da bi se bolj podrobno pomenili o namenu nastajajoče skupnosti tudi na Goriškem, se bodo odrasli skavti zbrali na jurjevanju takoj po kosilu. Nova skupnost bo odprta tudi odraslim, ki niso skavti in ki želijo izreči obljubo. Kdor je zainteresiran, lahko kaj več informacij najde na el. naslovu mocni-bober@libero.it.

Zlata grla 2007

Foto Bumbaca

Revija otroških zborov Zlata grla, ki jo prireja društvo Vrh sv. Mihaela v sodelovanju z ZCPZ Gorica, je tudi letos prav lepo uspela. V soboto, 14. t.m., so glasovi desetih otroških in mladinskih zborov napolnili dvorano Kulturnega doma v Sovodnjah, v katero se je zgneto ogromno ljudi. Najbolje se je odrezal zbor, ki deluje pri združenju staršev romjanskega vrtca in osnovne šole. Dan kasneje, 15. t.m., je tekmovalni del revije v Kulturnem centru Lojze Bratuž privabil veliko ljubiteljev lepega otroškega petja. Komisija, ki jo je vodil Mirko Ferlan, je v kategoriji otroških zborov podelila bronasto nagrado in priznanje za najboljšo izvedbo obvezne pesmi; zaslužil jo je zbor OŠ Abram iz Pevme, bronasto priznanje zbor Slomšek iz Bazovice, srebrno odličje in priznanje za najboljšo izvedbo ljudske pesmi pa zbor Kraški cvet iz Trebč. Med mladinskimi zbori je prejela srebrno priznanje vokalna skupina Katizbor s Katinare, srebrno odličje in priznanje za najboljšo izvedbo programa pa zbor Veseljaki iz Doberdoba, zlato priznanje pa zbor Kraški cvet iz Trebč. Na obeh nastopih je v imenu organizatorjev prisotne nagovorila Tatjana Devetak, ki je poudarila ljubezen do otrok, jezika in slovenske pesmi. Prirediteljem, mladim pevcem in njihovim mentorjem iskreno čestitamo!

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
ŽUPNIJA SV. FLORIJANA IN MARIJE POMOČNICE KRISTJANOV V ŠTEVERJANU
in SKPD F. B. SEDEJ

vabijo na

KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA ŽUPNIJE SV. JOŽEFA DELAVCA IZ IDRIJE

Zaživela bo Marijina podoba na slovenskem v pesmi, sliki in besedi. Osrednja skladba koncerta bo kantata skladatelja Matije Tomca, Marija, Slovencev Kraljica

Petek, 4. maja 2007, ob 20.15

Župnijska cerkev sv. Florijana mučenca v Števerjanu

Ljubitelji slovenske nabožne pesmi vljudno vabljeni!

1997 - 2007

Ob deseti obletnici smrti
IGORJA PAULINA

se ga z ljubeznijo spominjva

ŽENA ALENKA IN HČI VANJA

Obvestila

Skupnost družin Sončnica in Mladinski dom prirejata v Gorici poletno središče Srečanja in Izzivi 2007 za otroke in mlade od 4. do 14. leta, ki obiskujejo slovenske vrte in šole, in sicer od 11. junija do 13. julija od 7.45 do 13. ure z možnostjo podaljšane urnika s kosilom. Predpis s popustom do četrta, 10. maja, na sedežu MD, ul. Don Bosco 60 (pon.- pet. od 15.00 do 18.00). Za informacije tel. 0481 546549 ali 0481 536455.

KD Briški grič iz Števerjana v sodelovanju z ZSKD in SKGZ prireja prvomajski praznovanja. Pod naslovom Prvomajski praznik Števerjan 2007 bo v torek, 1. maja, ob 17. uri nastopila godba Ljubljanskih veteranov, nato bodo na vrsti pozdravi prazniku na čast; ob 18.30 pa bo ples z ansambлом Slovenski zvoki; ta dan je tudi napovedan prvomajski pohod Po kurirski poteh. V soboto, 5. maja, ob 21. uri bosta v veselje mladih nastopili glasbeni skupini THE MAFF & BLEK PANTERS. V nedeljo, 6. maja, bodo ob 9.30 28. spominski pohod Števerjan-Gonjače, ob 18. uri pa kabaretni večer in koncert Etnoploč trio. Vse dni bosta na ogled razstava fotografij borbe in dela in tudi pokušnja vin in jedi na žaru.

Župnija sv. Martina iz Sovodenj prireja izlet na Dunaj 7., 8. in 9. maja 2007. Odhod v ponedeljek, 7. maja. Med potjo kosilo iz nahrbtnika ali v samopostrežbi na avtocesti; popoldne prihod na Dunaj; ogled parka Belvedere, opatije Klosterneburg in odhod v hotel. Torek, 8. maja: voden ogled palače Hofburg, kapucinske cerkve in cesarske grobnice; kosilo; popoldne obisk palače Schoenbrunn; pozno popoldne pokušnja vin in vrnitev v hotel. Sreda, 9. maja: jutro prosto, kosilo in odhod domov. Cena 180 evrov (vse vključeno, razen vstopa v Schoenbrunn). Predplačnina ob vpisu 80 evrov (nujna veljavna osebna izkaznica!). Vpis do 29. aprila pri župniku Vojku Makucu v Sovodnjah. Informacije na tel. 3494775510.

V Gnidovčevem domu na Mirenem Gradu se nadaljuje razstava ilustracij Paole Bertolini Grudina in Walterja Grudine.

Darovi

Bogomil Breclj daruje za katoliški tisk 100,00 in za afriške otroke namesto velikonočnih pirhov 50,00 evrov.

Za Novi glas: A. in V. 26,00 evrov.

Čestitke

Zveza slovenske katoliške prosvete čestita mešanima pevskega zboroma Lojze Bratuž in Hrast, ki sta se na jubilejnim mariborskem tekmovanju Naša pesem uspešno uvrstila v vrh slovenskih zborov.

Društvo F.B. Sedej čestita Aljoši Domiju za uspešno zaključen študij na fakulteti za elektronsko inženirstvo.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 27.04. do 03.05.2007)

Radjska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 27. aprila (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: Domače viže - iz krščanskega sveta. - Zanimivosti in obvestila - Vic tedna.

Ponedeljek, 30. aprila (v studiu Andrej Baucon): Sodobni "sound" - Živemu se vse zgodi - Zanimivosti in obvestila.

Torek, 1. maja (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 2. maja (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Čigrova sled - Izbor melodij.

Četrtek, 3. maja (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: Posnetki z naših kulturnih prireditev. - Glasba iz studia 2.

Jašu se je pridružila

NINA

Srečnima mami
Carmen in očetu
Eriku Bensi
iskreno čestitamo

UREDNIŠTVO
NOVEGA GLASA

Iskreno čestitamo

MePZ Lojze Bratuž in MePZ Hrast

za uspešen nastop

in osvojitve srebrnega priznanja

na zborovski reviji Naša pesem v Mariboru

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ

prireja v Rupi

PRAZNIK FRTALJE 2007

28. aprila ob 21.00

- Ples z rock skupino THE MAFF SHOW

29. aprila ob 16.30

- Ženski pevski zbor Jezero iz Doberdoba

- Nastop folklorne skupine iz Škofje Loke

- Ples z ansambлом HAPPY DAY

1. maja ob 16.30

- Nastop MoPZ Tabor z Opčin (TS)

- Častni govornik: Mara Černic

- Gledališka skupina iz Štandreža

- Ples z ansambлом HAPPY DAY

Deloval bo dobro založen bife z raznimi specialitetami na žaru, tipično frtaljo in domačim vinom. Toplo vabljeni!

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

vreči čez
ograjo.

Majdi nisem utegnila povedati, ker je nedavno prejel umrla, da sem v ljubljanskih arhivih mogla pogledati v ogromnem zvezku stari seznam (za onimi iz časov fašizma tokrat v materinem jeziku), v katerem so bila na roko, s črnilom napisana imena povojnih jetnikov, z datumi prihoda, s podatki in na koncu še s poslednjo usodo posameznika. Pri imenu očeta je na zadnjem prostoru groteskno

Kako se dr. Damjana Bratuž spominja "strica Gigija" V spremstvu senc (2)

rovi zveri / In ljudje so um'zgubili).

Odgovorni častnik takratne Zavezniške vlade, ki je to temo izbral, je najbrž naivno sklepal, da smo tudi mi v srednji šoli brali Shakespearja. Pod fašizmom se je v liceju slišalo o Angliji le kot *Perfida Albione*.

Buljila sem v nepoznane verzze, v vsako besedo, in občutila njihov odmev, z dna duše so prihajala čustva, ki so se bila nabrala skozi leta. Koliko naših doživetij se je živo zrcalilo v teh verzih.

Vendar meni je bilo lažje pisa-

ta, naše sosede, ki me je takrat učila angleščine. Potom prve žene Dore, Goričanke, Idine sestre, je 'Jim' v Angliji izvedel o Gigijevi usodi in je svoj opis njegove smrti priobčil leta 1945 v zbirki *The Blackbird of Osipo* (Ospov kos).

Gospa Ida mi je tudi omenila knjigo *Bombed Happiness*, ki je izšla leta 1942 in je bila posvečena spominu Dore, ki je umrla v Londonu pod blitzem.

Naslov "How Gigi came across" je neprevedljiv; sloni na jezikovni posebnosti, ki nudi različne možnosti interpretacije: across pomeni

priučen jezik, se mi je še zdel nekje zapletena. Sklepala sem, da je angleščina Hendryja Bevku zvenela preveč pičila in zato neprimerna za temo, ki jo je opisoval.

Takrat mi je bil pojem "understatement" nepoznan, vendar me je angleško pisanje posebno privlačilo; bilo je brez katekretolke retorike, brez onega 'blazinjenja', ki smo se ga učili v italijanski šoli. Bilo je, kot da se je pomen skrival v prostoru, v pavzah med besedami, kar je po mojem bralca nekako vabilo k sodelovanju, da bi sam povezal točke in

spominu Ljubke Šorli-Bratuž nad vse ganljiv in prikupen članek, "Death of a Friend". Hvaležna sem, da mi ga je prijazno dovolil priobčiti na spletnih straneh.

NAPOLI

Ime *Lojze Bratuž* se mi je prikazalo v e-mailu januarja 2006, pred 'Dnevom spomina'. Gospod iz Neaplja, Beniamino Cuomo, mi je sporočil, da je vključil kompozicije Lojzeta v program, ki je bil posvečen glasbenikom, ki so bili žrtve fašizma.

G. Cuomo, ki je Žid, mi je pojasnil, da ni od nikogar izvedel o slovenski, goriški žrtvi in da je sam našel Lojzetovo ime, ko je po internetu iskal sezname preganjenih in umorjenih glasbenikov. Milo mi je bilo, da je Cuomo vključil tudi Vita Levija, ki je slučajno bil Gigijev profesor kompozicije in tudi moj, po končani vojni.

Martiri disarmati,

Musicisti vittime della barbarie e dell'oblio. Omaggio a: Lojze Bratuž, Matilde Capuis, Hugo Distler, Mordechaj Gebirtig, Kurt Huber, Vito Levi, Guido Nacamuli, Leone Sinigaglia.

27. gennaio 2006 ore 20,15
Concerto presso la Chiesa Luterana
Napoli, Via Car-

lo Poerio 10.

Storie dimenticate o non molto note; figure eroiche di (arri) musicisti che, forti di un elevato senso religioso della vita, ebbero il coraggio di opporsi alla barbarie nazifascista, consapevoli di andare incontro ad un tragico destino; vite rovinate da leggi disumane: questo il programma del concerto ideato per il Giorno della Memoria 2006.

Celotni program je na razpolago pod "Family" na spletni strani

www.damjanabratur.ca, prav tako *In memoriam* kardinala Ambrožiča za Ljubko Šorli-Bratuž in *In memoriam* Majda Kogoj. Na isti spletni strani je na razpolago (v formatu pdf) tudi prvi del tega zapisa, ki ga je NG objavil prejšnji teden. Kdor pa bi želel stopiti v stik z g. Beniaminom Cuomom, naj mu piše na naslov: cuomobeniamino@libero.it.

Damjana Bratuž
London, Ontario, Canada
e-mail: dbratur@uwo.ca

SORODNIKI

Predno so živo odpeljali na jug, sem ji v zapor v Via Barzellini vsak večer nosila hrano. Gneča je bila, drenje, klicanje. Obrazi žensk, sorodnic jetnikov, so bili vsi slovanski. Dolgo je bilo čakanje, predno je nuna, kot prikazen, odprla vrata in vzela posode.

Po vojni bo pisal Boris Pahor, kako so nune zavijale dekleta "v mokre ponjave" po trpinčenju pri zasliševanju v tržaškem zaporu.

Vsaka podoba, ki se mi zdaj bliskovito prikaže v dolgi verigi spominov, prikliče drugo epizodo zla in gorja, med vsemi onimi, ki so zapečatile mojo generacijo. Šestnajstletni Nikič (Nikolaj Kogoj), moj najbližji bratranček iz otroških let, je izginil v Nemčijo z zadnjim vlakom, ki je odpeljal z goriške postaje.

MAJ 1945

Poitalijančeno ime Gigijevega fašističnega mučilca je bilo meni kot otroku prvo opozorilo, da kri ne jamči bratstva in da ni znak enodušnosti. Spomladi leta 1945 se je izkazalo, da niti skupna

Prva slovenska matura po vojni. Na sliki je nekaj maturantov slovenskega klasičnega liceja v goriškem ljudskem vrtu, 26. julija 1946. Z leve: Damjana Bratuž, Mira Zorzut, prof. Jože Zabkar, Maša Komavec, za njo Lavko Biteznik, Vlasta Batogelj; desne v belem sredi slike je Marjanka Biteznik, dalje prof. Mihael Rožič. Zadnji v vrsti je prof. Milan Bekar.

pisalo "amnistija".

Žalost trenutka je postala prava groza, ko je uradnica obračala strani in pred moji očmi so se vrstili seznam, stran za stranjo, pod naslovom "Dahovci". Razložili so mi. O tem nisem bila poprej

ti o Prešernu. Moj um se je izkazal popolnoma nevzgojen za to, da bi mogla obravnavati ono drugo temo. Nisem imela pripravljenih pojmov ne izrazov, slovensčine nisem dovolj dobro obvladala, stara italijanska retorika pa ni moji

preko, čez; to come across lahko pomeni prečkati, a tudi vesti se ali pa naleteti na kaj; cross je križ, to cross, križati. Hendryjev spis o Gigiju sem takrat prebrala; prvi stavek je bil o olju, se spomnim, ne vem, če je bilo dark ali black.

sam dopolnil to, kar je bilo izpuščeno.

Gospa Ida je povedala, da je bil Jim zaveden škot, ki je simbolično držal na pisalni mizi podobno Princa Charleyja. Po vojni je bil v diplomatskih službah, nato prevajalec za mednarodne organizacije.

V zbirki Škotskih povesti, ki jih je uredil za Penguin (1970), kratka biografija omenja, da je J.F. Hendry za Organizacijo združenih narodov pripravjal predlog glede mednarodne uporabe 'terminologije'. Enkrat v letih '70 je gospa Ida v pismu omenila, da se je Jim z družino preselil v Kanado in da je bil docent na univerzi v severnem Ontariju. Hudo mi je, da ga nisem kontaktirala, ko je še bil čas, ko bi ga mogla marsikaj vprašati.

TORONTO

Leta 1993 je torontski nadškof, sedanji kardinal Aloysius Ambrožič, posvetil

Na sliki je devet maturantov s profesorjem, ravnateljem in prijatelji. Z leve zgoraj: Maša Komavec, Irena Vuga, četrta v vrsti je Marjanka Biteznik, nato prof. Mihael Rožič, ravnatelj Josip Nemeč, Damjana Bratuž, Vlasta Batogelj, Zorka Likar (s. Elizabeta), zadnja v gornji vrsti pa Mira Zorzut. Z leve spodaj: Pavle Merku', Lavko Biteznik, Dragovan Cunta, Marjan Kulot in Miloš Kogoj

uporaba materinščine niti končno pridobljena svoboda jezika ne zagotavlja rojaku svobode življenja.

Avgusta je prišel iz Ljubljane poziv od očetovega brata (Fančija), da je Rudi še med živimi, da je bil zaprt v tamkajšnji ječi, naj pridem. Ne dolgo potem mi je bilo dano, da sem očeta počakala, ko se je prikazal na Miklošičevi ulici. Bel kot mrlič. V isti ječi je bila zaprta mlada sestrična Majda (Kogoj, Nikičeva sestra), ki je en dan zagledala strica Rudija na dvorišču in mu kljub nevarnosti vrgla kos kruha. V vsakem pismu, ki ji ga je pisal iz Kanade, se ji je stric zahvalil za oni kos črnega kruha, ki mu ga je usmiljeno tvegala

nikdar slišala; dokler sem živela v Gorici, do leta 1957, se o tem dodatnem bratskem zločinu ni govorilo.

SLOVENSKA MATURA

Prvo in edino leto učenja v materinem jeziku sem dokončala leta 1946. Pri maturi sta za izpit v slovensčini bila na izbiro dva naslova: eden o Prešernu, drugi pa citat, izredno zanimiv, iz Shakespearja, *Julius Caesar*.

O judgment! Thou art fled to brutish beasts, / And men have lost their reason (*Julius Caesar*) (O razsodnost! Zbežala si k su-

generaciji pustila niti spretnosti reflektiranja.

"And what's your opinion, Johnny?" so v vrtcu vedno vprašali malčka v svobodni kulturi. Mi smo pa še potem v osnovni šoli v klopi sedeli z rokami za hrbtom in ne misel, temveč uboganje je bilo najvišja vrlina.

HOW GIGI CAME ACROSS

"How Gigi came across" je bil naslov pripovedi škotskega pisatelja J.F. Hendryja, ki se je kmalu po vojni prikazal v kavarini. Bil je svak, po prvem zakonu, gospe Ide Ušaj-Koshu-

"Ma tukaj ni prav nič! Nič!" je rekel France Bevk (po vojni sem v Ljubljani parkrat bila gost Bevka in tete Davorine (Bratuž)). Mislim, da mu je bil sam Hendry poslal knjigo. Bevkov izbruh mi je razkril razlog, zakaj knjiga ni bila prevedena v slovensčino.

Čprav sem bila takrat v angleškem jeziku še začetnica, sem nasprotno od Bevka sprejela z zanimanjem popolnoma tuj slog, one suhe, kratke stavke, v katerih je toliko ostalo zadržano, zamolčano. Literarna slovensčina, ki je meni bila šele nedavno

Za naš jezik

Biti ali ne biti

Glagol **biti** ni tako enostaven, kot se zdi na prvi pogled. Slovensčina in italijanščina se resda ujemata v marsikateri osnovni rabi, brž ko pa preidemo na ekspresivnejše, zaznamo nemajhne razlike. Samo nekaj primerov!

Jaz sem za to prevedemo z *io ci sto*. Tudi fraze **prav mu je** ne prevajamo v italijanščino dobesedno in prav tako ne zveze **bilo mi je, da bi se zjokala**. Primerov je še in še: Imam tisoč križev, a **bo že kako**. V Ljubljani zelo pogosto uporabljajo zvezo **ni, da bi govoril**. **Biti pri sebi** pomeni korenjaka, mogoče debeluharja, **biti sam zase** pa samotarja. Vsakdo vleče vodo na svoj mlin; res bi rad vedel, **kaj je na stvari**. **Bil sem že na tem**, da mu kaj podarim, ko sem spoznal, da je bogatejši od mene.

Lahko bi nadaljevali, a kaj ko primerov **ni in ni konec**. Beseda **ni** je okrajšava za **ne je**; podobne okrajšave so: **nisem, nisi, nisva, nista, nismo, niste, niso**. Meni znani jeziki česa takega ne poznajo, kar seveda ne pomeni, ne da smo boljši ne slabši od drugih. Drugačni pa.

Govor akademika Franceta Bernika Ivan Cankar in krščanstvo (2)

V bližino krščanstva pa je že v dunajskem času vodila Cankarja tema hrepenenja. V najbolj čisti, najbolj abstraktni obliki se pojavlja hrepenenje v romanu *Hiša Marije Pomočnice* (1904) in *Nina* (1906), ter v nekaterih krajših pripovedih tega časa. Hrepenenje v teh delih ni vzročno povezano z realno stvarnostjo ali od nje odvisno, naravnano je neposredno v transcendenco. V celoti je hrepenenje posvečeno Cankarjevo zadnje dramsko delo oz. dramska pesnitev *Lepa Vida* (1912). Tudi tukaj ima hrepenenje različne pojavnosti, vendar prevladuje notranja duhovna težnja, usmerjena v absolutno resničnost, v transcendenco "drugačnega življenja", v življenje po smrti. Posrednih povezav Cankarjevega hrepenenja z novozaveznim krščanskim verovanjem v tej pesnitvi ni mogoče prezeti. Razumljivo je po vsem tem, da je *Sveto pismo* zapustilo v Cankarjevem literarnem delu tudi povsem konkretne sledove. Nanj spominjajo že naslovi nekaterih Cankarjevih del, naslovi v črticah *Marta in Magdalena*, *Judežev pozdrav*, *Judežev poljub*, *Na Golgoti*, *Kristusova procesija*, *Četrta postaja* z motom "Jezus sreča svojo žalostno mater", *Tretja ura*. Še bolj očitni so naslovi v pisateljevih daljših besedilih, v romanu, kot sta *Hiša Marije Pomočnice* ali *Križ na gori*, in v zbirki krajše proze *Za križem*.

Križ se nasploh pogosto pojavlja v Cankarjevih delih in ima podobno vlogo kot v *Svetem pismu*. Nastopa kot simbol trpljenja in odrešenja, kot znamenje bolečine in radosti.

Precej je pri Cankarju omenjena svetopisemskih oseb, krajev in predmetov. Manj številne so omembe iz Stare zaveze, npr. Eva, Sodoma, ogenj sodomski, redki so tudi pojmi iz judovskega slovstva, ki jih je prevzelo krščanstvo: apokalipsa, apokaliptični jezdec, alehija, hozana. Mnogo več je prevzetega iz Nove zaveze: paradiž, Lazar, Juda Iskarijot, veliki teden, veliki petek, velika nedelja, Zveličar, evangelij, hostija in podobno. Navedena imena in pojmi iz *Svetega pisma* imajo pri Cankarju predvsem ponazoritveno vlogo, njihova pomenska vsebina je podrejena kontekstu umetniškega dela. Pisatelj uporablja biblijske stilizme z namenom, da stopnjuje emocionalno in miselno sporočilnost svojih pripovedi, da pripovedi približa bralcem, ki jim je bila svetopisemska tematika poznana iz šole in cerkve.

Zdaj smo pri Cankarjevem literarnem slogu, pri najmanj raziskanem področju Cankarjeve umetnosti, čeprav so pisateljeve podobnosti s svetopisemskim jezikom opazili nekateri sodobniki. Ob številnih že omenjenih odmevih

kaže vendar poudariti, da je *Sveto pismo* najbolj opazno sooblikovalo prav jezik *Hlapca Jerneja in njegove pravice* (1907), Cankarjevega osrednjega socialno in družbenokritičnega dela. S *Svetim pismom* povezujejo omenjeno pripoved že posamezni dogodki in izreki, tudi alegorije in primere. Nekateri so dobesedno prevzete, druge preoblikovane. Iz Stare zaveze, iz ene Mojzesovih knjig, izhaja npr. stilizem, da je Jernej "napolnil in nabasal egiptovske hrame z ržjo, pšenico in ajdo", prav tako

epitetom "ogenj sodomski". Na Novo zavezo se navezuje misel: poklekni predme in tvoja bo hiša, senožet, polje. Iz Lukovega in Matejevega evangelija imamo paralelno, Jerneju prilagojeno in nekoliko parodirano prispodobno o lačnem Jezusu - "mladim kruha, starcem kamen; zdravim ribo, bolnim

kačo; spočitim jajce, trudnim skorpijona". V Lukovem evangeliju beremo: Odpusti jim! Po Matejevem evangeliju je v svetovni književnosti in pri Cankarju znana podoba o bridkosti, podobni zrnu, ki rodi tisočeren sad. Iz Nove zaveze izhaja pripoved o Sinu človekove, ki v trenutkih bridkosti "ni imel, kamor bi glavo položil", kot tudi izročilo: "Vodili so ga in gonili, kakor nekoč Gospoda od velikega duhovna do velikega duhovna, od sodnika do sodnika..." Splošno znana je zgodba o Ponciju Pilatu, ki si je umil roke, da bi dokazal svojo pravičnost. Iz Apokalipse, zadnje knjige Nove zaveze, je vzeta pri Cankarju pogosta, tudi v noveli o hlapcu Jerneju navzoča prikazen velikanske ptice s peruti, znanilke nesrečnih, celo tragičnih dogodkov.

Močno zaznamujejo besedilo *Hlapca Jerneja in njegove pravice* paralelizmi, stilna sredstva z davno tradicijo. Poznajo jih stara kitajska, babilonska, egiptovska, arabska in hebrejska oz. judovska poezija in proza, od koder naj bi po *Svetem pismu* prišla v evropske književnosti. V vseh kulturah so paralelizmi značilni za vzvišen, za posebej slovesen način izražanja. Stopnjujejo nazornost in estetsko nabojsnost jezika.

V *Hlapcu Jerneju in njegovi pravici*, v noveli osemnajstih poglavij, najdemo paralelizme v vsakem poglavju, v nekaterih po več hkrati. Celu na mestih, kjer jih ni v

obliki, kot jih označuje literarna veda, zasledimo vzporedne miselne strukture, ki so blizu paralelizmov ali njihovo nadomestilo. Prevladuje parallelismus membrorum, stilno sredstvo, ki v zaporedju pogloblja in stopnjuje pripovedno vsebino. Najdemo tudi primere za vsako od njegovih različic. Eden sinonimnih paralelizmov se npr. glasi: "Ni berač in popotnik, kdor je gospodaril štirideset let; ni brez doma, kdor si je sam dom postavil; ni mu treba prositi kruha, kdor je sam obdeloval prostrana polja. Ti, ki si delal - tvoje delo: to je postava! Takih paralelizmov je nekaj na posebej izpostavljenih mestih besedila. Antitetični paralelizem nastopa velikokrat, na začetku novele v že navedenem ironiziranjem izreku o kruhu in kamnu..., zatem od poglavja do poglavja, v šestem poglavju na eni strani kar dvakrat, npr. "Nič na vrata usmiljenja, na vrata pravice trkam..." ali "Pravico sem šel iskat, sodniki pa so se mi smejali". Neredki so sintetični paralelizmi, sestavljeni iz sinonimnih in antitetičnih paralelizmov, ali taki, v katerih se misel nadaljuje in stopnjuje, npr. "Ne bom prosil in ne bom jokaj, moja pravica je božja pravica; kar je sam ustanovil, ne bo razdiral, kar je govoril, ne bo tajil! Dolžnik je moj; ne klečim - stojim pred njim in terjam!" Vrhunec slovesnega in vsebinsko napetega izražanja, utemeljenega v svetopisemskem slogu, predstavlja Jernejev očenaš v osmem poglavju, parafraza Gospodove molitve, znane iz Nove zaveze. Preden se Jernej odpravi iskat pravico, se priporoči Bogu. Moli očenaš, ki ga je Cankar napisal z največjo muko, saj je nad njim visel, kot sporoča, "dneve in dneve". Ohranil je izvorni začetek molitve, ki se

ponavlja kot refren, nadaljeval je povsem svobodno, v skladu z idejo novele. Njegove misli, čeprav drugačne od svetopisemskih, pa svetopisemskemu duhu toliko ustrezajo, da jih beremo kot že znane in hkrati kot nove, kot izvire. V resnici razkrivajo moralne dileme hlapca Jerneja. Njegov sugestivni, iz globin iztisnjeni očenaš učinkuje zato kot visoka pesem krščanske pravičnosti. Vzvišeni ton ji dajejo - kot cerkvenemu očenašu - paralelizmi vseh vrst.

Oče naš, kateri si v nebesih...
tvojo pravico iščem,/ki si jo poslal na svet!
Kar si rekel,/ne boš oporekel;
kar si napisal,/ne boš izbrisal!
Ne v ljudi ne zaupam,
ne v svojo pravico ne zaupam,
v tvoje pismo zaupam.

Oče naš, kateri si v nebesih...
neskončno si usmiljen,/daj beraču vzbogajme;
neskončno si pravičen,/daj delavcu plačilo!
Oblagodari hlapca,/ki je pravice žejen,
nasiti ga in napoj!
Samo ukaži,/pa bo živa tvoja beseda
in bo napolnila vsa srca,/da bodo spoznala pravico!

Oče naš, kateri si v nebesih...
ne izkušaj jih predolgo,
dotakni se s prstom njih oči,
da bodo čudežno spregledale;
in tudi svojega hlapca ne izkušaj predolgo,
ker je že star in nadložen,
in potolaži ga,/ker je potr in slab od bridkosti!

Oče naš, kateri si v nebesih...
/dalje
France Bernik

V občinskem muzeju v Krminu Herman Pivk - Fotografije

V občinskem muzeju v Krminu (Museo Civico del Territorio) je bilo v petek, 30. marca, odprtje

razstave slovenskega fotografa Hermana Pivka. Razstava je bila na ogled do 25. aprila 2007. Pripravila jo je skupina za

kulturno promocijo E-20 iz Krmina, v okviru mednarodnega fotografskega projekta ITEREST - POTOVANJE NAPOVEDUJE UMETNOST (ITEREST - IL VIAGGIO ANTICIPAZIONE L'ARTE). Zamišljal izhaja z dveh izhodišč, po eni strani se ozira na preteklost, na dejstvo, da je Krmin mesto furlanskega fotografa Carla Bevilacqua, po drugi želi vrednotiti multikulturalnost področja, kjer sobivajo nemška, italijanska in slovenska realnost. Organizatorji se zavzemajo za vzpostavitev razstavne dejavnosti, ki bi bila posvečena zgolj fotografiji in predvsem mednarodnim, kvalitativnim sodobnim stvaritvam tega medija. Osrednji motiv projekta je potovanje, ki zaobjema najrazličnejše dimenzije, lahko je fizično, namišljeno, notranje, mentalno. Potovanje je neločljivo povezano z umetnostjo, predstavlja človekov razvoj, evolucijo in pomeni zato njegov osnovni

korak. Prva razstava je bila posvečena delu Hermana Pivka, o njem sta na odprtju spregovorila kipar in soorganizator Gianpietro Carlesso ter direktor Mestne galerije Ljubljana Aleksander Bassin. Pivkove fotografije so izrazito svojevrstne in samosvoje, njihova zapeljiva vsebina prehaja na lahkoten način iz sanjske v strašljivo. Spušča se v odkrivanje skritih dimenzij človekove notranjosti, njegovega odnosa do lastnega telesa, do narave, živali. Fotografije odpirajo pogled v svet, ki je onkraj stvarne realnosti, a se kljub temu navezuje nanjo, avtor povzema njene elemente in jih združuje v nove, poetične zgodbe, včasih se prepušča tudi popolni abstrakciji. Herman Pivk se ne zadovoljuje z osnovno dejavnostjo, fotografiranjem. Ravno tako pomembno je zanj delo v temnici, obdelava

pozitivov in negativov z najrazličnejšimi postopki, ki slike spremenijo v unikatne, večplastne podobe z močnim, ekspresivnim nabojem. Avtor se je na začetku, v 80. letih, še

ukvarjal s čisto fotografijo, nato se je začel vedno bolj posvečati raziskovanju v temnici, saj ga prejšnje delo ni več zadovoljevalo. Osnovni posnetek, negativ, je postal sterilna podlaga, ki jo lahko nadgrajuje, spreminja, dodaja ji nove, bolj osebne pomene in simboliko. Pivkove fotografije so kompleksni konstrukt, vedno nekoliko enigmatični in neulovljivi. Obdaja jih nekakšno mistično, nadrealno vzdušje, čutno ter emocionalno, odprto najrazličnejšim, vedno novim interpretacijam.

KB

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite **Skladu Dorče Sardoč**, ki podeljuje štipendije zaslužnim manj premožnim slovenskim študentom. Od ustanovitve prejema štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Kaj je prispevek »pet tisočink«?

»Pet tisočink« je prispevek, ki ga predvideva Zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkoplačevalci namenijo manjši delež davka na dohodke priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam.

V ta seznam spada tudi **Sklad Dorče Sardoč**.

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpišete davčno številko **Sklada Dorče Sardoč** in se podpišete.

Prispevek »petih tisočink« ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

Davčna številka **Sklada Dorče Sardoč** je:
91013840318

Kratke

Ob obletnici smrti Albina Kjudra

Marca je minilo 40 let od smrti Albina Kjudra, nekdanjega apostolskega administratorja slovenskega dela tržaško-koprške škofije in slovenskega dela reške škofije. Se pred to visoko službo je bil Albin Kjuder apostolski delegat z vsemi škofovskimi pravicami.

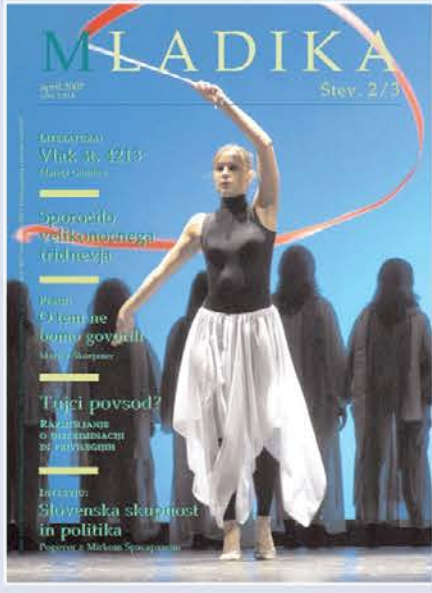
Albin Kjuder se je rodil leta 1893 v Dutovljah. Po maturi na nemški klasični gimnaziji v Trstu je doštudiral bogoslovje v Ljubljani, kjer ga je posvetil v duhovnika škof Andrej Karlin. Prva duhovniška leta je služboval na Tržaškem, leta 1924 pa je bil imenovan za župnika v Tomaju, kjer je ostal kot dekan kar 43 let. Albin Kjuder je bil vsestransko goreč duhovnik, obenem pa ima velike zasluge tudi na drugih področjih, zlasti kot zgodovinski pisec in organizator bogate tomajske knjižnice.

Pred nekaj leti je njegov sorodnik Ivan Tavčar pri Goriški Mohorjevi družbi objavil izčrpen življenjepis o tem velikem duhovniku, kopirski studio Radia Ognjišče pa je marca letos počastil njegov lik v okviru radijske oddaje Graditelj slovenskega doma. / (mab)

Aprilska številka Mladike

Te dni je izšla druga številka mesečnika Mladika. Revija objavlja bogato bero esejev, literarnih prispevkov in mladinsko prilogo Rast. Po uvodniku, ki je posvečen velikonočnim praznikom, lahko beremo razmišljanje o diskriminacijah, ki jih zamejci doživljamo na eni in drugi strani meje. Sledi novela Mateje Gomboc, ki je dobila prvo nagrado za prozo na literarnem natečaju Mladike, in sklop poezij Marice Škorjanec, nagrajen prav tako s prvo nagrado za poezijo na istem natečaju. M. Žitnik objavlja šestindeseto nadaljevanje romana Čarodejke. Sledi intervju z deželnim svetnikom Mirkom Špacapanom o pomenu prisotnosti stranke SSK v deželnem svetu. Angelos Baš objavlja drugi del zgodovinskega prispevka o manj znanih sestavinah Hitlerjeve politike. V rubriki, namenjeni filateliji, je tokrat zanimiv članek o italijanskih "mini čekih", ki so v sedemdesetih letih nadomeščali

kovance. Sledita še zgodovinski prispevek Mire Cencič o sporu med devinskimi grofi in tržaško škofijo in odlomek iz predavanja Zorka Simčiča na Dragi 1998, ki je izšel v knjigi Ob žerjavici in ognju. Na zadnjih straneh revije lahko beremo ocene treh knjig in ene razstave ter novice Knjižnice Dušana Černeta o verskem življenju Slovencev v Belgiji in na Nizozemskem. Pri

mladinski prilogi Rast so sodelovali Ambroz Peterlin z uvodnikom, Tanja Zorzut je intervjuvala Vesno Tomšič, ki je letos zrezirala osrednjo zamejsko Prešernovo proslavo. Slavica Radinja je prispevala oceno zbirke kratkih zgodb Suzane Tratnik Vzorednice, Valentina Oblak pa je napisala poročilo o delovanju raznih krožkov Slovenskega kulturnega kluba in MOSPa.

Politično priznanje jusov v devinsko-nabrežinski občini zgodovinsko dejanje

"Soglasno sprejet sklep devinsko-nabrežinskega občinskega sveta, ki dejansko priznava dolgo zatajeno dostojanstvo tamkajšnjih jusarskih odborov, predstavlja zgodovinsko politično dejanje." Tako pokrajinski predsednik SKGZ za Tržaško Igor Gabrovec ocenjuje izid zadnje seje občinskega sveta v Nabrežini, ki je soglasno sprejel smernice, na osnovi katerih naj bi se v prihodnjem obdobju poravnali številni spori med občinsko upravo in jusarskimi odbori. V sklepu je že uvodoma potrjena starodavna pravica jusarskih odborov do lastnine bolj ali manj obsežnih pretežno gozdnih površin, ki so že dolga desetletja predmet političnega spora in tudi sodnih obravnavanj. V sklepu je izrecno omenjen tudi zaščitni zakon 38/01, saj so jusarski odbori še vedno izraz pretežno slovenskih staroselskih družin. "Sklep občinskega sveta še ne rešuje vseh odprtih vprašanj, predstavlja pa prvi korak, ki pa nosi visoko simbolno vrednost in bo pozitivno pogojeval vsako nadaljnje poglavje," poudarja predsednik Gabrovec, ki pri tem izraža priznanje politični levi sredini in opoziciji v občinskem svetu, ki je s konkretnim dejanjem in jasno pobudo končno le premaknila problem z mrtve točke.

Gledališka šola Studio Art
Nadaljujejo se priprave
na prvo produkcijo

Gledališki šoli Studio Art, ki si jo je zamislila dramaturginja Maja Lapornik, se izteka prvo leto delovanja. 19. maja bodo gojenci v obliki končne produkcije v Kulturnem domu v Trstu prvič pokazali širši publiko Slovenskega stalnega gledališča svoje letoletno delo. Koordinatorica Maja Lapornik

se je z mentorji odločila za vse prej kot enostavno dramsko delo sodobnega italijanskega avtorja Luigija Gozzija z naslovom Binomio. Gre za številne dialoge različnih dolžin, ki prikazujejo predvsem aktualno temo nesposobnosti komuniciranja. Produkcijo, na kateri bodo nastopili gojenci tržaške in

S 1. strani
Iskati je treba...

Kot je po izvolitvi poudaril Brezigar, novi paritetni odbor nastaja v času, ko tako italijanska vlada kot deželna drugače gledata na slovensko manjšino in ji priznavata vlogo povezovalca v obmejnem prostoru. "Hvaležen sem za zaupanje, ki mi je bilo dano, vendar obžalujem, da ni prišlo do širšega soglasja vsaj znotraj slovenske manjšine. Želim si, da bi to ne oviralo delovanje odbora. Kot je poudarila ministrica Lanzillotta, je treba nemudoma na delo in sestaviti seznam občin, v katerih se bo zakon izvajal. Zakon je treba skratka udejanjiti. Paziti bom moral, da paritetni odbor ne zdrkne k politiziranim težnjam, če bi se to zgodilo, bi škodo utrpeli manjšina in tudi njeni odnosi z večino". Naloga paritetnega odbora je nadaljevati z delom in ga osnovati ne na dialektiki s sovražnimi poudarki, "ampak na vlogi, ki jo Slovenci imamo v EU". Odbor bo zopet zasedal 14. maja in 15. junija. Na prvi seji ni bilo mogoče že sprejemati sklepov, kajti odbor je bil zaradi odsotnosti Stefana Rigottija nesklepčen. Neizpolnjen je ostal Spetšičev predlog, da bi rimsko vlado pisno opozorili, naj posreduje predsedniku republike seznam občin na podlagi seznama prejšnjega od-

bora. Tudi Lavrenčič in Jevnikar sta se vsak s svojega zornega kota zavzela za odločen korak v to smer. Stališče stranke Slovenska skupnost je v tiskovnem sporočilu posredoval deželni tajnik stranke Damijan Terpin. Slovenska skupnost sprejema v vednost izvolitev Bojana Brezigarja za predsednika paritetnega odbora z enajstimi glasovi na devetnajst prisotnih. Tako opevane enotnosti torej tudi tokrat ni bilo: prevladal je kandidat, ki do začetka sestanka ni bil med imeni, ki sta jih uradno predlagali

krovni organizaciji. SKGZ je njegovo kandidaturu umaknila že prejšnji teden, takoj potem, ko jo je najavila.

Lizid je torej očitno le sad dogovorov med novoizvoljenim predsednikom paritetnega odbora in italijansko vlado, predvsem podtajnikom za manjšine na notranjem ministrstvu Ettorejem Rosatom, ne pa kateregakoli dogovarjanja v manjšini sami, o katerem vsi govorijo le takrat, kadar so na odgovorne funkcije izvoljeni ljudje blizu Slovenski skupnosti.

Kandidat za predsednika Ivo Jevnikar, ki sta ga predlagala slovenska stranka in SSO, žal ni dobil zadostne podpore ob očitnem dejstvu, da so bila ostala predstavljena imena samo pesek v oči z namenom, da se prikrije resničnega, že v naprej dogovorjenega

kandidata. Zaskrbljujoče je vsekakor dejstvo, da so bili nekateri slovenski člani paritetnega odbora (npr. Semolič in Lavrenčič) v vnevi, da bi ne slučajno prevladal kandidat SSK, pripravljeni podpreti italijansko govorečega predstavnika za predsednika, kar so tudi jasno povedali na sami seji.

Paritetni odbor je torej odločil, kdo naj v nadalje vodi delovanje tega pomembnega telesa, ki ima nalogo, da udejanja zaščitni zakon. V tem smislu voščimo Bojanu Brezigarju, da bi skupaj z ostalimi člani čim bolj opravljal svoje delo, začenši s tem, da bo takoj postavil na dnevni red potrditev že trikrat odobrenega seznama občin, ki naj ga vlada - po mnenju Slovenske skupnosti - čim prej osvoji in pošlje v podpis predsedniku republike.

Foto IG

FINŽGARJEV DOM Srečanje s škofom Ravignanijem

Združiti svobodo
z odgovornostjo

Dvorana Finžgarjevega doma na Opčinah je bila v četrtek, 19. aprila, nabito polna. V njej so sedeli predstavniki openskih društev in domače župnije, ki so se ob molitvi sestali s tržaškim škofom Evgenom Ravignanijem. Škof se je namreč prejšnji teden s svojimi številnimi obiski dobrodušnega seznanil z družbenim in verskim tkivom slovenske župnije.

"To srečanje je odprto vsem, ki dobro mislijo", je uvodoma povedal openski župnik Franc Pohajač in opredelil vodilno misel, na podlagi katere je stekel lepi večer. Glasila se je Združiti svobodo z odgovornostjo.

"Prava skupnost nastane, ko ljudje v njej svobodno in odgovorno sodelujejo. Svoboden se ne rodiš, ampak postajaš. Svoboden postajaš, ko pomagaš drugim, da se osvobajajo. Prava skupnost je tista, ki diha svobodo, in če si svobodnejši,

si zmožen nositi več odgovornosti", je povedal g. Pohajač, ki meni, da "svoboda brez odgovornosti je anarhija, brezbržnost do drugih." Svobodno skupnost sestavljajo namreč ljudje, ki se znajo dan za dnem osvobajati gospodarjev tega sveta, denarja, vseh vrst nasilja, ideologij. "V tem je moč in prihodnost vsake skupnosti. V taki skupnosti se zmorejo ukoreniniti verske, moralne in občne človeške vrednote". Ob številnem občinstvu je zato gospod škof gotovo mislil, da so Opčine čudovit mozaik, "ki izža-

revna skladnost tisočerih delovanj" - tako g. Pohajač. O tem se je Evgen Ravignani docela prepričal, ko so mu predstavniki posameznih društev in združenj na kratko predstavili razvejeno in bogato družbeno in versko življenje na Opčinah. Najprej je Stojan Pahor, član župnijskega sveta in odgovorni ekonomskega sveta župnije sv. Jerneja, posredoval zgodovinski oris openske župnije. Marjan Škerlavaj je spregovoril o dragocenosti domačega cerkvenega pevskega zbora, Lučka Susič pa o pestri dejavnosti društva Finžgarjev dom. Nataša Sosič je škofu Ravignaniju obnovila vlogo in pomen, ki ju je in ju še danes ima otroški in mladinski pevski zbor Vesela pomlad. Stanislava Sosič Čuk je predstavila dejavnosti Sklada Mitja Čuk. Andrej Šuligoj je zastopal Slovensko prosvetno društvo Ta-

bor, Viktor Stopar pa ŠD Polet. Škof Ravignani je v svoji sklepnici misli posredoval openskim vernikom predvsem pravila, ki se jih morajo verniki in snovalci bogoslužja držati. "Liturgija je zaupna Cerkev, kar pomeni, da je ljudje ne smejo spreminjati po osebnem početju", je dejal tržaški škof in poudaril, da je treba branje evangelija med sveto mašo zaupati odraslim, nikakor pa ne otrokom. "Hudo je, ko so tako pomembne izbire prepuščene improvizaciji, kajti besedo Evangelija je treba posredovati na primeren način". Pomembno so bile škofove besede glede prizadevanja laikov pri delitvi bogoslužnih zakramentov. "Laični delivci obhajila so lahko le izredne narave, nikakor pa ne redne", je jasno povedal škof. "Njihovo delovanje in početje je namreč pod župnikovo odgovornostjo, laiki

pa morajo za tako pomembno nalogo imeti primerno liturgično izobrazbo". Škof Ravignani je v svojem posegu poudaril še pomen jezika "za skupno prizadevanje pri ustvarjanju enotnosti".

In ker je tržaškemu škofu naše slovensko petje posebno pri srcu, sta na večeru nastopila še CPZ Sv. Jernej, ki ga je za četrtkovo priložnost vodil Vinko Škerlavaj (zborovodja zbora Sv. Jernej je namreč Janko Ban), in mladinska skupina Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabian.

IG

Foto IG

goriške šole, bodo obogatili tudi koreografije, ki so se jih dijaki naučili z imenitnim profesionalnim pesalcem Gabrielom Agavrioloiejem in z mladimi koreografinjami

Liso Meriggioli, Nicol Križmančič in Raffaele Petronio, pa tudi petje ter recital basni in najboljših prispevkov natečaja poezije z naslovom 'Ve že noč...', ve že jutro', ki ga je gledališka šola razpisala prav za to priložnost. Da bi se čim uspešneje pripravili na nastop, se bolje spoznali med seboj in tako

izpeljali celoten projekt v luči prijateljstva in kolegialnosti, so se mentorji in koordinatorica odločili za intenzivni seminar, ki je potekal 14. in 15. aprila na Koroškem. Tako je omenjeni vikend številna skupina iz Trsta, Gorice in Benečije (mentor Marjan Bevk) krenila proti Ziljski Bistrici, ki leži na področju tromeje med Avstrijo, Italijo in Slovenijo. O kraju je mladim podrobneje spregovorila gospa Pepka Druml, voditeljica hotela in seminarskega centra Alte Post, kjer so udeleženci prenočevali. Tako so se gojenci gledališke šole seznanili s

slovensko manjšino onstran avstrijske meje in z njenim delovanjem. Prav v tamkajšnjem slovenskem športno-kulturnem središču so v soboto v popoldanskih urah pričeli z intenzivnimi vajami po skupinah, zvečer pa sta sledili večerja in družabnost. Vaje so se nadaljevale v nedeljo zjutraj, ko so se gojenci ponovno razdelili v skupine pod mentorstvom Sergeja Verča, Borisa Kobala, Maje Lapornik in Raffaele Petronio, nato so se vse skupine zbrale v veliki dvorani in vsaka je predstavila dva dialoga.

Skupina se je po kosilu vrnila domov v vsesplošnem zadovoljstvu, saj se je seminar izkazal za izredno koristnega v vseh smislih: dijaki so intenzivno vadili za produkcijo, bila je čudovita priložnost za spoznavanje vrstnikov, povrhu pa so se seznanili s slovensko koroško manjšino in o njenem delovanju izvedeli marsikaj zanimivega. Sedaj pa se začneja vzvratno štetje - približuje se namreč dan produkcije. Gojencem gledališke šole želimo čim več uspeha.

Patrizia Jurincic

Konferenčna dvorana Narodnega doma / NŠK in Krožek Šček

Predstavitev monografije o Avgustu Sfiligoju

Knjigi prof. Majde Sfiligoj z naslovom Kjer sem svobodna, tam sem doma so v petek, 20. aprila, predstavili v Konferenčni in razstveni dvorani Narodnega doma v Trstu. Srečanje sta priredili Narodna in študijska knjižnica in Krožek za družbeno vprašanja Virgil Šček. Knjigi, ki temeljito obravnavata življenje in delo odvetnika, politika, vidnega tigrovca, pokončnega Slovence Avgusta Sfiligoja, sta pred nedavnim že prestali goriško predstavitev. Publikaciji, ki sta v zbirki belih priložnikov izšli pri Krožku za družbeno vprašanja Virgil Šček, lahko imamo zaradi zagnatosti in široke tematske podlage hkrati tudi za globoko analizo dinamika, ki so v preteklem stoletju krojile prihodnost naših manjšin pretežno na Goriškem, pa tudi v Trstu. Avgust Sfiligoj je bil namreč osebnost, ki je globoko zaznamovala zamejski prostor, v njem se zato zrcali dober del naše preteklosti, v prvi vrsti boj za pridobitev naših pravic.

Tržaško omizje so poleg avtorice (hčere Avgusta Sfiligoja) sestavljali še ravnatelj NŠK Milan Pahor in novinar Ivo Jevnikar ter Rafko Dolhar, ki sta prisotnim spregovorila v imenu Krožka Šček. Posebno zanimivo je bilo pričevanje deželnega predsednika

stranke Slovenska skupnost, ki je v svojem posegu izpostavil dogajanja okrog deželnih volitev leta 1968 in ki so privedle do razkola znotraj demokratičnega zamejskega tabora, med tržaško SSK in goriško Slovensko demokrasko

matizmom odločil na volitvah podpreti stranko Krščanska demokracija. "Tržačani se niso strinjali, tudi v Gorici je prišlo do razprtij", je dejal Dolhar, ki pa ni pozabil pripomniti, koliko je SDZ s to potezo A. Sfiligoja pridobila

Foto IG

zvezo, ki jo je ustanovil Sfiligoj. Dogovor, da bi mesto deželnega svetnika pripadalo polmandatne dobe po rotacijskem principu najprej nemu taboru, nato drugemu, ni zdržal, kar je Avgust Sfiligoj težko sprejemal. Rafko Dolhar je namreč trenja med goriškimi in tržaškimi somišljeniki najprej uokviril tudi v splošni generacijski razcep, ki je tedaj nastal med Gorico in Trstom, ko se je Avgust Sfiligoj s svojim pronicljivim prag-

matizmom odločil na volitvah podpreti stranko Krščanska demokracija. "Tržačani se niso strinjali, tudi v Gorici je prišlo do razprtij", je dejal Dolhar, ki pa ni pozabil pripomniti, koliko je SDZ s to potezo A. Sfiligoja pridobila

naslanja na gradivo, ki ga je Majda Sfiligoj proučila v rimskem, goriškem in novogoriškem ter ljubljanskem arhivu. Knjigi temeljito obravnavata Sfiligojev boj za uveljavljanje pravic naše manjšine v obdobjih zatiranja in njegovo delovanje kot vidne politične in pokončne osebnosti goriškega prostora v preteklem stoletju: Sfiligoju gre med drugim zasluga za obnovo slovenskih občin v Števerjanu in Sovodnjah, ki sta bili med fašizmom ukinjeni, kot tudi za ustanovitev slovenskega šolstva na Goriškem. "Knjiga je zanimiva, ker ponuja veliko novih podatkov in poudarkov". Bralce bo stujdija prepričala, "ker je dogajanje vključeno v zgodovino primorskega človeka, hkrati pa je delo izredno berljivo".

Majda Sfiligoj je v svojem posegu na podlagi izbora arhivskih dokumentov - ki so avtorici zapustili globok vtis - začrtala očetov sodni križev pot: Avgust Sfiligoj je bil namreč tarča fašističnih in komunističnih režimov. Tudi republika Italija je bila do Sfiligoja vse prej kot poštena, saj je bil leta 1950 ponovno zaprt, češ da ni odsedel vseh let zopora, na katere so ga obsojila fašistična sodišča. Avgust Sfiligoj je bil namreč zaprt v obdobjih 1930-35 in 1940-44, za skupnih devet let. V razpravi je odvetnik Andrej Berdon opozoril, da so fašisti z izredno ravnodušnostjo prisojili Slovenecem zelo hude zaporne kazni. "Kar s pravnega vidika zelo prese- neča".

Igor Gregori

SKK in MOSP Likovni, fotografski in literarni natečaj

Tudi letos so se mladi ustvarjalci izkazali

Likovni, fotografski in literarni natečaj za mlade, ki sta ga organizirala MOSP in SKK, se je zaključil z razglasitvijo in podelitvijo nagrad. Publika, ki se je zbrala 22. aprila v nedeljskih večernih urah na ul. Donizetti, si je lahko ogledala razstavo likovnih in fotografskih del, člani gledališkega krožka SKK pa so poskrbeli za recital literarnih prispevkov. Tema in tehnika sta bili prosti za vse tri natečaje, kdor je želel, pa je lahko ustvarjal na temo verz pesnika Alojza Gradnika "Ah, noč ne prinaša miru mi", ki so ga organizatorji izbrali zaradi 40-letnice njegove smrti in zaradi 125-letnice njegovega rojstva.

Literarne prispevke je ocenila komisija, ki so jo sestavljali pisateljica Evelina Umek, pesnik in urednik Jurij Paljk ter predstavnica založbe Mladika Nadja Roncelli. Avtorjev je bilo letos 23, večina od njih se je odločila za poezijo, le štiri za prozo. Nekateri so poslali po eno pesem, drugi več posameznih, spet tretji pa so se odločili za cele cikle. Razlike med literarno dovršenostjo posameznih pri-

spevkov so bile velike, morda zaradi prevelikega starostnega razpona avtorjev. Kljub temu pa se je komisija odločila in na 3. mesto uvrstila Julijo Berdon, ki je poslala prispavek z naslovom Svetlobni dotik. 2. mesto sta si ex aequo prilsušili dve deli, eno v prozi in drugo v poeziji. Prozno delo z naslovom Poslednji utrinki iz mojega življenja je napisala Patrizia Jurincic. Ciklus pesmi pa je poslala Raffaella Petronio. Na 1. mesto se je uvrstila prispevek z naslovom Takrat zapri oči in zapleši. Komisija je svojo odločitev utemeljila tako: "Iz črtice veje, kljub sivini, ki nas obdaja, optimistično spoznanje, da ne smemo sivini dodati še lastno sivino. Delo je napisano iskreno, ustrezno mladosti pisca. Posebno izstopa skoraj vizualni efekt stopnjevanja osvobajanja duše preko plohe ob imaginarnem bogatstvu glasbene podlage. V nekaterih odstavkih pa se ritem preveč upočasni. Jezik je bogat, poln lepih in izvornih podob." Avtorica je Jana Zupančič.

Komisijo za likovne prispevke so sestavljali likovna kritičarka Magda

Jevnikar, likovna pedagoginja, arh. Magda Samec in mladi likovni ustvarjalec Štefan Turk. Pregledali so devet del ter se odločili, da tretje mesto podelijo delu z naslovom Morje skozi okna. Avtor je Jernej Legiša. 2. nagrado so podelili Urški Šinigoj za delo s šifro Sončica. 1. nagrado pa je dobila Roberta Busechian. Njeno delo se odlikuje po spretni kompoziciji in smiselno rabi materialov, preko katerih je avtorica učinkovito dosegla poudarjeno sporočilnost. Fotografskega natečaja se je udeležilo 11 mladih. Komisija je ugotovila, da je bila večina fotografij na zadovoljivi ravni, nekatere pa so to raven presegle in so si zato zaslužile priznanje. Komisija, ki so jo sestavljali inž. Marjan Jevnikar, kritičarka Magda Jevnikar in oblikovalec Danilo Pahor, je zaradi duhovitosti fotografije z naslovom Muček Špric dodelila 3. mesto Fjoni Mezgec. 2. mesto si je s fotografijo z naslovom Čas prislužil Štefan Grgič. 1. mesto pa je zasedel sklop šestih fotografij z geslom 1978. Avtor je Robi Jakomin. Sklop se odlikuje po avtorjevi sposobnosti, da opazi stvari, ki jih drugi prezrejo, in po dovršeni tehniki ter odličnem smislu za kompozicijo. Tudi črno-bela tehnika je dobro izkoriščena. Mentorji natečaja so sklenili, da zaradi visokega števila prijavljenih avtorjev podelijo posebna priz-

nanja še vsem tistim, ki so dosegli pri katerem od komisarjev po eno "nominacijo". Predlagajo ob enem, naj bodo ti prispevki objavljeni v prilogi Mladike, Rast. Posebna priznanja prejmejo pesem Tujec med tujci avtorja Matije Rupla, pesem Obup avtorja Andreja Sodje, pesem Kras je raznostraničen avtorja Christiana Lavrenčiča, pesem To noč nočem spati avtorice Nastje Slavec in pesem Utrinek avtorice Jasmine Guštin. Skupno priznanje prejmejo še dijaki mehanskega oddelka Strokovnega zavoda Jožef Štefan, ki so se pogumno in duhovito lotili pesnikovanja. Med fotografijami mentorji priporočajo za objavo trilogijo Instituciji avtorice Nicole Cherbancich, med likovnimi izdelki pa portret s šifro Adler avtorja Milana Lavrenčiča. Na nedeljskem večeru pa je lahko tudi publika glasovala za najboljšo delo iz vsakega od treh natečajev. Z največjim užitkom je tako prislušnila prispevku Poslednji utrinki iz mojega življenja avtorice Patrizie Jurincic. Najbolj kreativen in domiselni likovni izdelek je po mnenju publike portret Adler avtorja Milana Lavrenčiča, najlepša fotografija pa Muček Špric Fjone Mezgec. Bogate nagrade so darovali Zadruga kraška banka, Draguljarna Malalan z Opčin in založba Mladika.

Jure Kopušar

Seja rajonskega sveta Spoštljivo in tvorno soočanje je v Trstu možno

Rajonski sveti imajo omejene pristojnosti, lahko pa sprožijo vprašanja, ki odražajo potrebe ali zahteve teritorija in ljudi, ki tam živijo. Na zadnji seji četrtega rajonskega sveta, 27. marca, smo razpravljali sproščeno in spoštljivo, čeprav

je vsaka stran zastopala lastno stališče, o resoluciji, ki jo je predložil predstavnik FI Felician in s katero je predlagal popravilo spomenika padlim italijanske Tretje armade v prvi svetovni vojni. Resolucija je morda prvotno pre-

več evforično opisovala takratne zgodovinske dogodke, ki so pomembni in obenem tragični: poveljevala je zmagovito stran in govorila o vrnitvi Trsta Italiji, kot če bi Trst že pred tem kdaj pripadal italijanski državi.

V svojem posegu sem zato izpostavil dvojje: po eni strani potrebo po spoštovanju vseh padlih, ne glede na stran, na kateri so se znašli, in sem zato predlagal, da bi namesto opevanja zmage raje uporabili besedilo "ob koncu prve svetovne vojne". V nadaljevanju pa sem pristavil, da je bil

Trst mesto širokega, večnarodnega in evropskega značaja že dolge pred ustanovitvijo Evropske skupnosti, katere 50. obletnico praznujemo te dni, in sem zato predlagal, da bi uporabili raje izraz, "da se je Trst zedinil z Italijo" namesto "da je Trst postal znova italijanski", kar ne odgovarja zgodovinski resnici, saj je zedinjena Italija nastala leta 1861, ko je Trst že več kot 400 let in vse do leta 1918 pripadal drugi državi. Svetniki leve sredine so vsi po vrsti soglašali. S strani desne sredi-

Obvestila

V soboto, 28. aprila, bo ob 15. uri v župnijski cerkvi sv. Justa in sv. Evfemije v Sočergi sveta maša v čast Matere Božje. Po obredu bodo domači verniki in verniki iz okolice v procesiji ponesli kip Matere Božje v

kapelico, od koder so ga odstranili pred 32 leti. Slovensko dobrodelno društvo sklicuje redni občni zbor v petek, 4. maja, ob 17.30 v prvem sklicanju in ob 18. uri v drugem sklicanju, na svojem sedežu v Trstu, ul. Mazzini 46, 1. nadstropje.

Stranka Slovenska skupnost / Romi na Krasu Proti odločitvi tržaške občine

Slovenska skupnost zelo kritično ocenjuje odločitev tržaške občine, ki jo je deželna uprava brez vsakega pomisleka podprla, da se ustanovi dve novi nomadski naselji na Krasu med Opčinami in Prosekom, na kontovelskem jusu. Občina Trst je s tem ponovno dokazala kolonialistični odnos do teritorija, ki ne pripada mestnemu središču ali mestnim predelom, kjer bivajo volilci desne večine, na katerem se lahko itak nabere, karkoli jim ne gre prav. Gre za oholo in breznačrtno upravo. S tem je Dipiazova uprava tudi dokazala, da so zanj podpisani dokumenti deveta briga, ki je itak ne spoštujejo, po starem reku: Romana fide, nulla fide - beseda Rimljanov ne velja nič. Tako je za dogovor s kontovelskim jusom, do katerega je bila SSK kritična, a ki je vsekakor bil ob sprejetju izraz volje krajevnega prebivalstva, torej volilcev in davkoplačevalcev, za katere se pa občina očitno ne

meni. Negativno, a žal zadnje čase deloma predvidljivo, presenečenje predstavlja soglasje levosredinske deželne uprave, ki po eni strani bremeni Kras in kraške prebivalce s težkimi in tudi neutemeljenimi omejitvami naravovarstvenega značaja ter tako onemogoča krajanom razvoj, po drugi pa sprejema uničenje gozda in gmajne med naravnimi rezervati in postavlja nova naselja na nenaseljenih krajih, brez vsakršnega soglasja s krajevnim prizadetim prebivalstvom, ob nespoštovanju pravil zaščitnega zakona, ki jih je prav dežela vnesla v svojo zakonodajo.

Teritorij, na katerem je naseljena slovenska narodna manjšina, je bil že prevečkrat žrtvovan za postavitev vsega mogočega, zato bo Slovenska skupnost nastopila pri vseh oblasteh, da se prepreči njegova nedogovorjena in škodljiva uporaba.

Peter Močnik

Antropozofsko društvo

Mednarodno srečanje Waldorfskih šol

V soboto, 24. marca 2007, na sedežu Antropozofskega društva, v Ul. Beccaria 6, v Trstu, je potekalo mednarodno srečanje Waldorfskih šol z območja Alpe-Jadran. Srečanje je organiziralo Steinerjevo pedagoško društvo iz Trsta, ki upravlja Waldorfsko šolo v Zgoniku. Prisotni so bili predstavniki waldorfskih šol iz Borgnana pri Krminu, Ljubljane, Rijeke in Celovca. Kaj imajo skupnega dežele Alpe-Jadrana? je bila osrednja tema, ki smo jo želeli poglobiti z namenom, da bi premostili meje in začeli konkretno razvijati projekte in sodelovanje. V prvem delu simpozija smo razmišljali o vzrokih in nujnosti tudi duhovne povezave na območju Alpe-Jadrana, kjer živijo štiri različne narodnostne skupnosti: slovenska, italijanska, hrvaška in nemška. Preko valorizacije kulturne, narodnostne in zgodovinske vsebine tega področja je dandanes

izrednega pomena premostiti nezaupanje in tako skušati sanirati rane vseh tragičnih dogodkov, ki so se pojavili na tem območju in skupaj graditi sožitje in mir. Po kosilu smo našim gostom ponudili turistični ogled mesta z izjemnim vodnikom. Po tržaških uličicah nas je pospremil dr. Renzo Arcon, skrbnik Diplomatskega Arhiva Tržaške občinske knjižnice, strokovnjak srednjeveške zgodovine Trsta in član društva XIII Casade. Ob vrnitvi na sedež smo bolj konkretno oblikovali predloge in zamisli o projektih, ki jih želimo uresničiti: od skupne mailing-list za kaplarno informiranje o dejavnostih do hospitacij in dopisovanju otrok, koncertov in umetniških pobud, do ustanovitve alpe-jadranskega kolegija. To je samo nekaj izmed idej, ki so se porodile na izredno prisrčnem srečanju, ki nas je obogatilo in navdušilo. Prihodnje srečanje bo v Ljubljani 20. oktobra letos.

svetovalec Četrtega rajonskega sveta v Trstu Igor P. Merku' Slovenska skupnost

V tržaškem gledališču Rossetti

Gostovanje plesne skupine "Jose Limon"

V tržaškem gledališču Rossetti je 5. aprila gostovala znamenita plesna skupina "Jose Limon", ki je s svojim vrhunskim plesom obogatila naše mestno kulturno dogajanje in ga postavila na mednarodno raven. Plesna skupina "Jose Limon" je letos po veliki svetovni turneji, ker slavi 60-letnico delovanja; je namreč ena najstarejših plesnih skupin na svetu. Ustanovil jo je mehiški plesalec in koreograf José Limón (1908 - 1972), eden izmed pionirjev ameriškega modernega plesa.

Rodil se je v Mehiki kot prvorojenec 12 otrok. Oče je bil direktor državne glasbene akademije, zato je Jose zrastel v glasbenem okolju, ki mu je vlil ljubezen do glasbe. Njegove koreografije so muzikalične in imajo tisto posebno harmonijo, ki je pristna za klasično glasbo. Ljubil je Bacha in v svojih koreografijah krasno postavil v gib matematično točnost, a tudi akrobacije kontrapunkta Bachove glasbe.

Poleg glasbe se je zanimal za slikarstvo. Z družino se je preselil v Los Angeles, kjer so jih kot mehiške priseljence imeli za drugorazredne prebivalce. Rad bi šel v New York, a ostal je doma, da bi pomagal številni družini, saj mu je mama umrla, ko je bil še otrok. V New Yorku je šel študirati na konservatorij, kjer je spoznal številne prijatelje, ki so mu pomagali pri študiju. Nekega večera ga je prijateljica zvelkala na plesno predstavo nemškega ekspresionista Haralda Kreutzberga in za Joseja je bil to prerod. Od takrat je začel študirati

znatnost. Kmalu je talentirani Jose vstopil v plesno skupino učiteljev; po vojni, l. 1946, pa je ustanovil plesno skupino, v kateri je bila Doris Humphrey umetniški vodja. Jose Limon je ustvaril svoj plesni stil, ki še obstaja. Vrsto let je učil v slavni "Juilliard school" in vzgojil številne plesalce in pedagoge, ki nosijo stil "Limon" po celem svetu. Njegov stil temelji na Humphreyevem principu teže, padca in odriva. Druga

znatnost njegovega plesa je, da je prvi namenil pozornost moškemu plesalcu v obdobju, ko so si ameriške "modern dance" lastile ženske kot Isadora Duncan, Martha Graham, Doris Humphrey in druge. Boril se je za vlogo moškega na plesnem odru, ki je do takrat le spremljal plesalke. Njegov stil je zelo "moški" in plemenit. Prisotni so številni skoki in tek, gib je ritmičen kot val, ki pride in gre. Za njegov stil so značilne gibna moč, dinamičnost in svežina. Njegove koreografije

ples s strastjo tistega, ki je našel smisel svojega življenja. Na tej poti je srečal Doris Humphrey in Charlesa Weidmana, ki sta mu dala solidno plesno bazo v njuni takrat slavni "Humphrey-Weidman" šoli, iz katere so izšli vsi veliki ameriški plesalci druge generacije. Od Doris Humphrey, ene izmed pionirk ameriškega modernega plesa, avtorice koreografske "biblije" "The art of making dances", ki je še danes v programih koreografskih šol, se je naučil tehnike, od Weidmana pa pantomimo in odrsko izraz-

so še vedno sodobne, ker nosijo v sebi duhovni naboj, ideale, globoko izraznost in govorniki o človeku in njegovih zgodbi na epski način. Limon je verjel v ples, ki izraža valovanje duše. Njegova plesna skupina še danes sloni na teh idealih. Znan na veliki gledališki izraznosti, zračnem, a preciznem gibu je ob 60-letnici dokaz vizije tistega, ki jo je navdihnil. Zadnja leta je v njej tudi prostor za koreografije drugih sodobnih avtorjev, ki lepo dopolnjujejo Limonovo delo. To je skupini dalo še večjo

življenjskost, a obenem ne pozablja na svoje izvore, saj izvaja poseben program dokumentacije in ponovne pridobitve zgodovinskih koreografij modernega plesa, ki bi se lahko izgubile.

V tržaškem Rossettiju se je plesna skupina Jose Limon predstavila s tremi izmed najbolj znanih Limonovih del. Prvo, "Suite from a Choreographic offering" (1964), je to, kar se pravi "glasba v plesu", saj je Limon ustvaril krasno plesno upodobitev Bachove "glasbene ponudbe". Delo je poklonil učiteljici Humphrey in je sosledica znanih Bachovih plesov, kot je giga, sarabanda in drugi. Sledijo si dueti, solo trenutki in skupinske točke, ki dajejo vtis

popolne uporabe scenskega prostora z ustvarjanjem krogov, skupinic in drugih geometričnih figur. Sledila je "Pavana del Moro" (1949) za kvartet, ki spominja na Otellovo zgodbo v ritmu Pavane, plesa iz zgodnje renesanse. Znana zgodbo pripovedujejo štiri osebe, oblečene v renesančne kostume. Gib je počasen in slovesen, plesalci se poslužujejo tudi obrazne mimike. Plesni večer je sklenil "Psalm" (1967), ki je s svojo izrazno močjo najbolj navdušil publiko.

Tema dela izvira iz stare hebrejske legende, po kateri bi trpljenje celega sveta počivalo v šestinidesetih pravičnih ljudeh, in če bi samo eden od njih zmanjkalo, bi se trpljenje razširilo med vse ljudi. Ti ljudje so srce družbe, ki sprejmejo vse trpljenje sveta. "Psalm" govori o enem od teh pravičnikov, kot je razvidno iz

solo točk izvrstnega Kurta Douglasa, ki "pleše" svoje trpljenje za celo skupnost. Še posebno "Psalm", ki ga spremlja občutena glasba Jona Magnussena (2002) na besedilo "Aleluje", je šel v globino človeške duše in bil zelo primeren za večer velikega četrtka. Sporočal je pričakovanje ljudi na Alelujo, ki jih bala odrešila trpljenja in jim dala novo življenje. Včasih prav ples, "Pepelka vseh umetnosti", lahko sporoča tako globoke, tudi verske ideale.

Raffaella Petronio

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Življenjska strast

Po navadi me pritegnejo naslovi. Občasno grem v knjižnico, dotaknem se platnic, ki so na policah na prost ogled, in počakava, da me presenetijo. Naslovi, barve, črke na ovitku, ki kličejo vame in mi kaj sporočajo. Pred kratkim je pritegnil mojo pozornost zgovoren naslov Nočem umreti, ne da bi živela, slovenski prevod iz angleščine. Knjiga o ponovnem osmišljanju življenja in vnašanju strasti v vse, kar delaš. Pravezprav je pritegnila moja pozornost ravno beseda "strast" iz podnaslova. Naša družba jo po navadi omejuje na partnerski odnos, zato je nedvomno občutiti njeno pomanjkanje na vseh področjih. Ker je strast tista življenjska energija, ki naj zaobjame vse, kar delamo in kar smo. Z besedami avtorice, ki že dvajset let sobiva z rakom v sebi: "V mislih imam naravno življenjsko energijo, ki je v vsakem od nas, energijo, ki spodbuja rast. Nekakšen globok in naraven utrip, ki nam pravi, naj živimo od znotraj navzven, se poglabimo vase, sežemo navzven po vsem tistem, kar je mogoče izvedeti, prispevati ali sprejeti. Morda sem v tem trenutku resda izgubila ta občutek, toda začenja se mi dozdevati, da se strast skriva v odnosih med stvarmi, med jazom in ostalim življenjem, med nasprotno delujočimi silami, med polarnostjo in protislovji, med reko in onkraj reke, ki se ji reče "to ali ono" in za katero se zdi, da ločuje naš svet".

Živimo v svetu, ki pojem strasti omejuje na partnerski odnos, kvečjemu na športno udeleževanje ali na vožnjo z avtomobilom. Sampa se kakršnegakoli poglobljanja vase in se tako izmikamo možnosti, da bi v sebi odkrili, kar smo, kar bi lahko postali, kaj bi lahko z drugimi delili. Zadovoljimo se z nekakšno uglajenostjo, z urejenostjo naših življenj, bolj

se osredotočamo na to, da je vse perfektno zlikano, kot pa na to, da raziščemo, kaj lahko zares naredimo iz svojega življenja. Pred kratkim sem službeno spoznavala mlado žensko, ki je aktivna v politiki. Spraševala sem jo o tem in onem, čutila se zanosa, ki ga vnaša v svoje delo, kljub komaj nastali družini. Ob odgovoru, ki mi ga je dala, sem takoj pomislila na pojem strasti. "Politično udeleževanje po rojstvu svoje hčerke? Zdaj imam še veliko več zanosa, bolje sem organizirana, predvsem pa zdaj vem, zakaj je pomembno, da se aktivno udeležujem v politiki. Zanj. Po svojih močeh si prizadevam, da bo kot ženska živela v boljšem svetu".

Sprašujem se, če bi sama sploh izbrala tako pot. Pomislim na vse napore, ki jih taka odločitev nedvomno predvideva, na usklajevanje urnikov, na zelo verjetne občutke krivde, na odločitev te ženske, da se, kljub vsemu, zavzame za to, v kar verjame. Pomislim na vse tiste osebe, ki želijo iz tebe priklicati mogoče nekaj, česar nisi niti poznal. Proesorji, ki so si zadali cilj, da bi v tebi spodbudili ljubezen do branja, duhovniki, ki te lahko vodijo pri resničnem odkrivanju Boga, osebe, ki jih srečuješ in ki ti tudi z navidez neznatnimi dejanji in besedami pokažejo, da ima vsaka stvar svoj smisel in da lahko v vse, kar delaš, vneseš življenjsko strast. Tečajnica joga je zaposlena v enem neštetihih "call-centrov", na srečo mora promovirati le jezikovne tečaje. Instinktivno pomislim na prekinjene pogovore, ki jih nedvomno vsakodnevno izkusi, in izustim, da je tako delo nedvomno trdo. Posmeje se mi in pove, da pravzaprav ne, da je vse odvisno od značaja, ki ga človek ima, da jo je ravno to delo naučilo zrelativiziranja stvari, ki bi se ga mogoče drugače veliko težje naučila.

Pomladno razmišljanje Vetrnice v očeh

Pomlad, pravzaprav taka pomlad, ki bi jo lahko imenovali že zgodnje poletje, je za delo na vrtu dokaj neprijazna, prav zato pa se je veselilo nedeljski izletniki. Vetrni, ugodne temperature, sončni in jasni dnevi vabijo v naravo. Skušnjava je bila močnejša od mene in sem se še sama odločila za krajši sprehod v predgorju Snežnika. Vse je bilo, kot naročeno: nebo, barve, cvetje in prijetna toplota, ki je že skrivala vonj po poletju in po lenarjenju na plaži. Pa še kraji so bili čudoviti: veličastna divjina je v tišini izginjala za obzorjem in človek je lahko samo ugibal, kdo vse živi in raste v objemu gozdov. Travišča so blestela v soncu in se končevala visoko v modrini neba. Pa mir in tišina! Ob vsakem izletu v še najbolj odmaknjen košček naše male Slovenije se mi porodijo iste misli: ko bi po vsem svetu iskala enako lepoto, je verjetno ne bi našla.

No, ko sta mir in tišina, ko je prijetno toplo in udobno v naročju suhih trav, tedaj nastopi čas za počitek, za malico in branje. Z užitkom sem prelistala dnevno časopisje, mojo pozornost pa je pritegnil članek o vetrnicah na Volovji rebri, mora biti pravzaprav neke tu v bližini, morda je to ravno travnato pobočje, ki se razprostira pred menoj. Začela sem iskati strma travišča, o katerih je bilo zadnje čase v Sloveniji toliko govora, in si zamislila, kakšna bi bila ta pokrajina, če bi bile na obronkih gora take vetrnice, kot sem jih videla med vožnjo od Dunaja proti Češki. Teško bi spadale v objem teh gozdov. Nekateri sicer govorijo o Španiji, kjer jih je veliko, a na Španijo me ne vežejo posebno lepi spomini. Razen Andaluzije je vsa Španija zmes puščavskih ravnin in intenzivnega kmetijstva. O lepoti, ki jo skriva Slovenija,

lahko Španci samo sanjajo (pa brez zamer).

Toda nekje moramo pač najti elektriko, da so zimski večeri svetli in prijetni, da sedemo za računalnik, delamo, peremo in kuhamo. Sama sem že dolgo zagovornik jedrske energije. V mladosti sem bila njen zagrivatelj, drugi, kot slabim prehranjenim navadam, pa bi se lahko. Živim v državi, kjer je bila nekaj krška elektrarna vsem v ponos, dandanes pa je dejstvo, resničnost, ki se je verjetno čisto nihče ne boji. In take elektrarne imajo celo v Nemčiji in Švici, kjer so naravovarstveniki izredno glasni, kljub nevarnosti človeške nepremišljenosti in človeških napak, pa sem trdno prepričana, da je naša prihodnost samo v razvoju jedrske energije. Misli bežijo, pa se vseeno vrnem k članku, ki govori še o nečem: o varčevanju z energijo. O tem razmišlja malokateri posameznik in žal nihče v krogu politikov in gospodarstvenikov. Pa vendar je ugotovitev Koalicije za Volovjo reber presenetljiva. Računi pravijo, da bi z zamenjavo ene 100-vatne žarnice v vsakem slovenskem gospodinjstvu z 20-vatno varčno žarnico, ki daje isto količino svetlobe, vsako leto prihranili toliko električne energije, kot naj bi je proizvedle vetrnice nad Knežakom. Še več, 40 milijonov evrov, kar je cena za gradnjo vetrnic, bi zadoščalo za brezplačno oskrbo slovenskih domov z varčnimi žarnicami za vso življenjsko dobo vetrne elektrarne. Pa še marsikdo bi bil tega vesel. Ob vsem skupaj se zamislim in me postane sram, da s svojimi grehi uživam v naročju te nezalušene lepote: doma nimam niti ene same varčne žarnice, in to v večji meri zaradi lenobe, nekoliko pa še zavoljo estetskih pred-

sodkov. In koliko ljudi poznam, ki še vedno uporabljajo navadne žarnice in se ob tem sploh ne sprašujejo, za koliko bi se zmanjšala dnevna poraba elektrike pri njih doma, ko bi te žarnice enostavno zamenjali. Pravzaprav se potratnosti nihče ne sramuje, večina je še ponosna nanjo. Ob Veliki noči me je obiskal brat, ki živi v Nemčiji, pripeljal se je s komaj kupljenim mercedesom Benzom, in to z zadnjim modelom. Ob njegovih pojasnilih mi je jasno ostalo v spominu, da sivi jekleni konjiček porabi pri idealni vožnji od 10 do 12 litrov na 100 kilometrov in nad 20 litrov pri večji hitrosti in mestni vožnji. Moj brat, ki je s pomilovanjem v očeh skillil na svojo dobro skromno škodo, ni mogel razumeti, zakaj si takega avtomobila ne želim. Ker ga ne potrebujem, ker nimam kaj z njim, ker sem trdno prepričana, da se ne bom nikoli peljala po avtocesti s hitrostjo 260 km/h!!! Pa je nekateri stvari težko dopovedati. Kot je težko dopovedati prijatelju, ki si je za hišo v Izoli kupil klimo in vse poletje čepi ob njej za strogo zaprtimi okni, da je zunaj prijeten vetrni, da so ob morju opojne vonjave, da je zgodaj zjutraj ob odprtih oknih slišati ptičje petje in glasove z ulice, da je vse to poezija Mediterana. Pa smo nekaj uždavili ob hladu starih kamnitih zidov, za katerega bi si upala priseci, da ga nobena klima ne more nadomestiti in zbirali smo se pod pergolami starih gostiln, da smo uživali poezijo večera. Pa še bolj poceni je bilo in luninega sija ter tisočerihih zvezd nad morjem ni nikoli zabilal noben »black-out«. Vračala sem se polna oblubljenosti in dobrih sklepov, v očeh pa sem nosila stotero belih vetrnic. Pa ne tistih velikih, hrupnih, ki proizvajajo električno energijo, ampak tistih malih vetrnic, ki cvetejo spomladi na kraških travnikih in kot zvezde mežikajo vetru, ko se svobodno in skoraj neslišno izgubljajo v modrini neba.

Suzi Pertot

Tudi Slovenci zunaj meja države naj bi imeli svoje predstavnike v parlamentu

Blaginja prebivalstva narašča, a tudi revščine je še veliko

V slovenski državi, vladi in v politiki je zmeraj veliko dogodkov, novosti in teženj, ki, kot je značilno za demokratsko družbo, vzbujajo različne odzive in zanimanje javnosti. Morda je najpomembnejše, da so gospodarska gibanja že dve leti ugodna, zaradi česar narašča tudi blaginja prebivalstva. Toda ob tej ugotovitvi je zaznati tudi nekaj grenkobe. Revščina se je morda nekoliko zmanjšala, toda še zmeraj ostaja precej gospodarski, socialni in tudi politični problem Slovenije. V marsikaterem podjetju so plače nizke, zato si posamezniki in njihove družine ne morejo kupiti dovolj živil in dobrin, ki jih je sicer v trgovinah v izobilju. Kljub inflaciji, ki naj bi letos znašala le poldrug odstotek, naraščajo cene prevoza, stroški izobraževanja, cene zdravil in nekaterih storitev, ki se je težko odreči.

V sedanjih vladi zanikajo, da se Slovenija odrekla reformam, bodo pa slednje upoštevale tudi socialne potrebe ljudi, na kar so v preteklosti zlasti mladi ekonomisti radi pozabljali. Dr. Žiga Turk, novi minister brez listnice, ki je odgovoren za usklajevanje in spremljanje izvajanja Strategije razvoja Slovenije, je v pogovoru za tednik Demokracija zatrdil, "da reforme ni

so samo predlagane, ampak se tudi izvajajo. Presenečen sem, koliko se v tej vladi dela, kako se s polno paro sprejemajo ukrepi, zakoni, uredbe, koliko je sestankovanja. Veliko je bilo narejenega. Nekaj je še na dnevnem redu vlade. Upam, da se bodo reforme izvedle s potrebno korenitostjo." Na vprašanje, kje vidi Slovenijo čez deset ali petnajst let, je minister odgovoril: "Mislim, da bomo ujeli spodnji konec tiste ravni razvitosti, na kateri je veliko zahodnoevropskih držav. Na ključna mesta bo prišla nova generacija, ki se bo Jugoslavije spomnila samo še iz osnovne šole, ki bo bolj podjetna, izvirna, tekmovalna, dinamična, samozavestna. Iz socializma ji bo ostal čut za pravičnost in sočutje, ne bo pa na njem delala gospodarskih načrtov ali temeljila pričakovanj, kaj vse ji mora država priskrbeti, plačati, omogočiti."

Posebna vladna komisija, ki je ocenila delovanje Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (SOVA), je ugotovila, da je slednja kar osem let kršila zakon. Gradiva iz prejšnjih obdobij ni v celoti izročila pooblaščenim ustanovi, to je Arhivu Slovenije, imela je moderno prenosno napravo za prisluškovanje prenosnim telefonom, pa tudi tajne prostore, t.i.

konspiratovko na Malem trgu 4, v središču Ljubljane. Zanimanje vzbujajo tudi predlog zakona o službi v slovenski vojski. Le-tega je sprejela vlada, z njim pa bodo pripadniki vojske izločili iz sistema javne uprave in jim določili poseben status v državi. Zlasti naj bi vojaškim osebam povečali plače, ki so zdaj sramotno nizke ter zaradi njih mnogo vojakov zapuščajo to službo. Vojak v slovenski vojski zasluži manj kot 500 evrov na mesec, pilot vojaškega letala pa okoli 800 evrov mesečno. V vladi nekatera ministrstva, predvsem pravosodno, kritizirajo predsednika države dr. Janeza Drnovška, da ima prevelike pristojnosti in pravice, ki da bi jih morali zmanjšati. Vendar gre za sedaj zgolj za razprave pravnikov in drugih izvedencev. Slovenija tudi še nima novega guvernerja Narodne banke Slovenije.

Javna občila poročajo o pobudi izseljenskega društva Slovenija v svetu, da bi s spremembo ustave rojakom v tujini omogočili imeti poslance v državnem zboru. Predsednik društva Boštjan Kocmur opozarja, "da je omenjeno pobudo bolj kot opomin slovenski državi treba razumeti kot podporo suvereni pravici slovenskih državljanov, razseljenih po svetu, da so lahko voljeni oz. da lahko

volijo takega poslanca, ki bo v slovenskem parlamentu zagovarjal njihove potrebe in interese. Podpise v podporo omenjeni pobudi bo Izseljensko društvo Slovenija v svetu zbiralo do pol leta. Po podatkih našega ministrstva za notranje zadeve živi v tujini okoli 60.000 slovenskih državljanov.

Zanimanje za duhovnika županskega kandidata v Gorici

V Sloveniji so s presenečenjem, različnimi mnenji in ocenami sprejeli vest, da je med kandidati za novega župana v Gorici tudi duhovnik in časnikar Andrea Belavite. V daljšem pogovoru za dnevnik Primorske novice je razmišljal tudi o Gorici v tretjem tisočletju. Poudaril je, "da Gorica v Evropi ne bo mogla mimo sodelovanja z Novo Gorico, Šempetrom in Vrtojbo. Razdaljo med glavnima trgovima obeh mest sem prehodil v dvanajstih minutah. Sicer pa bi rad, da bi se Gorica spremenila v prestolnico miru. Kot je Maastricht, majhno neznanostno mesto na Nizozemskem, zaslovelo zaradi evropskega dogovora, tako bi lahko goriško območje postalo neke vrste Maastricht miru."

Primorske novice so v isti številki objavile tudi intervju z odhajajočim goriškim županom Vittorio Brancatijem. Opozoril je na nevarnost, "da se bo po volitvah podoba odprtega, dinamičnega in razvijajočega se mesta lahko razblinila in da bi Gorica lahko stopila korak nazaj."

Martijan Drobež

Kratke

Obvestilo

Danes, v četrtek, 26. t.m., bo ob 19. uri v razstavišču Stolp na vratih v Štanjelu odprtje razstave Osebe, zaprte v stolpu, dihajo veter... Čakajo... Razstavljalca bosta Paz Garcia Rodríguez in Herman Kosič, ki ju bo predstavila gospa Polona Škodič. Razstava bo odprta do 16. junija 2007.

Koncert in kulturni večer v spomin na g. Otmarja Črnilogarja

V Podragi je bilo na borjaču vaškega župnišča v soboto, 21. t.m., lepo vzdušje, saj so pevci mešanega pevskega zbora primorje priredili koncert v spomin na pokojnega župnika g. Otmarja Črnilogarja. Pred osmimi leti umrl Otmar Črnilogar je bil imeniten prevajalec Svetega pisma, duhovnik in mislec, velik človek tudi zato, ker je generacijo

Foto JMP

slovenskih duhovnikov učil klasičnih jezikov in filozofije, odnosa do lepega in dobrega. Med koncertom je najprej o potovanju v Argentino, ki se ga je pred smrtjo udeležil tudi pokojni g. Črnilogar, v imenu pevcev zbora primorja, spregovoril književnik Franc Črnič, o liku g. Otmarja Črnilogarja pa je spregovoril njegov učenec in naš urednik Jurij Paljk, ki se je tudi zavzel, da bi se v doglednem času priredilo simpozij o pokojnem in se izdalo zbornik, sicer pa je označil g. Otmarja kot plemenitega človeka, vzgojitelja več kot dvesto duhovnikov, škofov in nenzadnje prijatelja, "plemenitega srca in jasnih nazorov, človeka, ki nas je učil, da bi druge bili sposobni učiti!"

Predstavniki FJK in Slovenije o sodelovanju na področju energetike

V ponedeljek se je v Trstu sestalo delovno omizje Furlanije Julijske krajine (FJK) in Slovenije za področje energetike. Člani omizja so obravnavali elektroenergetske infrastrukture oz. možnosti izgradnje

tržnih povezav med italijanskim in slovenskim sistemom, so sporočili za ministrstvo za gospodarstvo.

S preliminarno oceno možnosti izgradnje tržnih povezav med italijanskim in slovenskim sistemom, informacijo o tem so podali predstavniki zainteresiranih italijanskih strani v sodelovanju s slovenskimi partnerji, sta se seznanila tudi slovenski sistemski operater ter Javna agencija RS za energijo.

Italijanska stran je podala informacijo o možnosti širitve energetske plinske infrastrukture v FJK, s čimer bi ob predvideni izgradnji plinskega omrežja in terminalov v širši regiji zadostili potrebam po plinu v deželi. Pojasnili so aktualno dogajanje na področju plinskih terminalov v Tržaškem zalivu, slovenska stran pa je predstavila sprejeto poročilo vlade o terminalih, ki ga je Slovenija že posredovala resornemu ministrstvu v Rim.

Predstavniki Gen Energije je predstavil del strokovnih podlag o energetskih razmerah v Sloveniji in analize, ki nakazujejo možnosti jedrske energije v Sloveniji. Razprava je zajela tudi prihodnje sodelovanje energetskih podjetij iz dežele FJK in Slovenije pri skupnih projektih tudi v okviru Evropske unije.

Delegacijo dežele FJK je vodil direktor direktorata, pristojnega za energijo v okviru vlade dežele Darion Danese, slovensko delegacijo pa sekretar na direktoratu za energijo na ministrstvu za gospodarstvo Franc Žlahtič. V slovenski delegaciji so bili še predstavniki ministrstva za zunanje zadeve in ministrstva za okolje in prostor. Sodelovali so tudi predstavniki energetskih podjetij z obeh strani meja. Dogovorili so se, da bo naslednje delovno omizje potekalo v Ljubljani, predhodno pa bosta obe strani na delovnem sestanku. / STA

Tovarno sladkorja v Ormožu zaprli

V Ormožu so pred nekaj dnevi zaprli tovarno sladkorja, edino v Sloveniji. Delovati je prenehala zaradi zahteve EU, ki spričo nasičenosti tržišča omejuje proizvodnjo sladkorja v državah članicah. Brez dela je ostalo vseh 197 zaposlenih, ki pa so predvsem po zaslugi sindikata in njegovih prizadevanj prešli dokaj visoke odpravnine, tako da si bodo lahko zagotovili novo zaposlitev. Poklicna prihodnost večine zaposlenih pa je odvisna od tega, ali bo na lokaciji nekdanje "cukerice" zrasla nova tovarna ali ne. Sicer pa bo večje število delavcev, predvsem proizvodnih, dobilo delo za določen čas pri razgradnji tovarne, ki bo trajala do konca leta 2008 ali do začetka leta 2009.

SNG Nova Gorica / SSG Trst

Bakhantke na gostovanju v Turčiji

Po odmevnih jesenskih premierah, 20. oktobra v Trstu in 9. novembra 2006 v Novi Gorici, ter vrsti ponovitev na slovenskih odrih so si koprodukcijso predstavo Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica in Sloven-

skega stalnega gledališča Trst, Bakhantke, grškega tragika Evripida v svojevrstni režiji Vita Tauferja, lahko ogledali tudi v Turčiji. Igralska ansambla z gosti sta namreč v sredo, 18. aprila, odpotovala na sedemdnevno gostovanje v to deželo.

Klasično tragedijo, ki je zasnovana kot preplet arhaičnega in sodobnega ter zahteva izredne igralske, pevske in plesne sposobnosti, so ustvarjalci poimenovali balkan opera, ker ima v njej izvirna glasba Saše Losiča markantno vlogo, kot jo ima, po pravilih antične tragedije, tudi zbor, v katerem sodelujejo poleg igralck tudi profesionalne glasbenice, pevke in plesalke. V vodilnih vlogah nastopajo Primož Forte, Stojan Colja, Vojko Belšak, Ivo Barišič, Danijel Malalan in Ra-

doš Bolčina ter znana pevkarica Helena Blagne. Do gostovanja v Turčiji je prišlo na pobudo Evropske gledališke konvencije ETC (European Theater Convention), ki povezuje 36 gledaliških hiš iz 21. evropskih držav. Predstava je bila v gosteh na 9. mednarodnem gledališkem festivalu Sabanci v turističnem mestu Adani, in sicer 19. in 20., v Istanbulu pa 24. aprila. Državno gledališče v Adani je tako prvič imelo v gosteh slovensko gledališče.

Gledališče na vrvi / Premiera: Stotisočnoga

"Več nog imaš, več veljaš!"

V toplem pomladnem popoldnevu, v soboto, 21. aprila, je Goriški vrtiljak v SNG Nova Gorica kar najlepše sklenil letošnjo sezono in presenetil svoje male novogoriške abonente z dodatno predstavo, s premiero pravljicne igrice pesnika in dramatika Borisa A. Novaka (1953) Stotisočnoga, v izvedbi Gledališča na vrvi, ki ji je režiser Emil Aberšek pripisal hudomušni podnaslov Tri dejanja in sedem razdejanj otroške igrice z glasbo in plesom. Preden je s svojimi neštetimi nogami začela po odru opleta- ti glavna junakinja, je zmeraj pozni Nikolipravpride v rdečem fraku in prav takem cilindru s sprehajalno palico v roki, v zelo sproščeni in spontani interpretaciji Tanje Srednik, povabil na oder podžupanjo Me- stne občine Nova Gorica, Darinko Kozin, da bi mu pomagala pri podelitvi šestih nagrad malim risarjem, ki so se izkazali z najbolj originalnimi risbicami na temo letošnjih pred-

stav Goriškega vrtiljaka. V kratkem nagovoru je podžupanja med drugim pohvalila mamice, ki rade volje spremljajo otroke v gledališče in jih tako že zgodaj uvajajo v gledališko umetnost, ki je še bolj mikavna, ko jo mladi poklanjajo mlajšim. Pristrčno je čestitala vsem, ki so se odzvali risarskemu klicu GV (njihove risbice so bile razstavljene v Rotundi SNG), in spodbudila vse otroke, naj bodo še naprej tako ustvarjalni. Zatem so se na odru zvrstili mali nagrajenci Brina Orlič, Anže Klinec, Nika Vrabec, Tadej Lozej, Jure Bužinel in Nejc Humar, ki je

izdelal lepo veliko risbo z vilo Malino in jo podelil podžupanji v dar. Vsak otrok je poleg kuverte prejel vrtnico, simbol novogoriškega mesta. Ko se je končala kratka slovesnost nagrajevanja, je Nikolipravpride povabil otroke, naj tudi prihodnje leto ostanejo zvesti Goriškemu vrtiljaku, ki zna vedno presenetiti svoje gledalce z lepimi predstavami. Potem pa je hitro odšel z odra, kajti razigrana izvirna glasba Luke Manojloviča in Mateja Doljaka je oznanjala začetek predstave, ki je svojo prešerno pisanost kazala že v kostumih. Le-te si je, kot že nekajkrat, domiselno zamislila mlada Eva Tomašević, izdelala pa Nevenka Tomašević. Posebno originalna so bila nekakšna krila do pasu, na katerih je viselo mnogo nog, ki so šegavo ponazarjale »pravi križ« glavne junakinje, male Stonoge (Damjana Srednik), njene mame Tisočnoge (Špela Fon) in njene babice Stotisočnoge (Aja Komel), ki jo je prav predolgo preobuvanje rešilo iz ledenege objema nestrpne Matilde - Smrti (Sara Kenda na hoduljah). Ob tem je Stonoga spoznala, da

le ni tako slabo imeti toliko nog. V približno enourni predstavi je vlogo malce nerodnega učitelja iz vrta in prodajalca čevljev na koturnih odigral Marko Kebe, že omenjena Sara Kenda pa je posebno bila tudi nergaško snažilka, ki jo je kostumografka oblekla v haljo, s katere so visele razne metlice, smetišnice in še marsikaj, da je bila njena pojava, kar se da smešna. Njeno delo je podčrtoval song o svetu, ki je postal sekret. Sploh so imeli glasba, ples, v koreografiji Sare Kenda, in petje pomembno vlogo v predstavi, ki jo je Aberšek znal spretno zgraditi iz posameznih prizorčkov in ji s hitrim tempom dal čvrst, pravilen ritem. Tudi scenografska podoba je njegova zamisel: na golem odru stojijo tri odprtine različnih velikosti in na različni višini, zagnjene s škrlatno zaveso, ki jim daje videz nekakšnih odrčkov. Iz teh odprtih prikukajo glave igralcev ali pa se pojavljajo igralci na prizorišču. Ti mali triki pripomorejo k splošni igrivosti predstave, ki pa kot vsaka dobra priprava za otroke skriva v sebi tudi sporočilo in nauk. Poudariti je treba, da se mladi člani Gledališča na vrvi pod okriljem ZKD in Aberškovo strokovno izkušeno mentorsko in režijsko roko iz leta v leto izboljšujejo in pridobivajo večjo sproščenost, odrsko samozavest in igralsko spretnost, s katerimi dobro obvladujejo otroško publiko, ki vedno rada spremlja njihove odrske nastope.

Iva Koršič

Zaskrbljujoče spreminjanje klime Poročilo o segrevanju ozračja

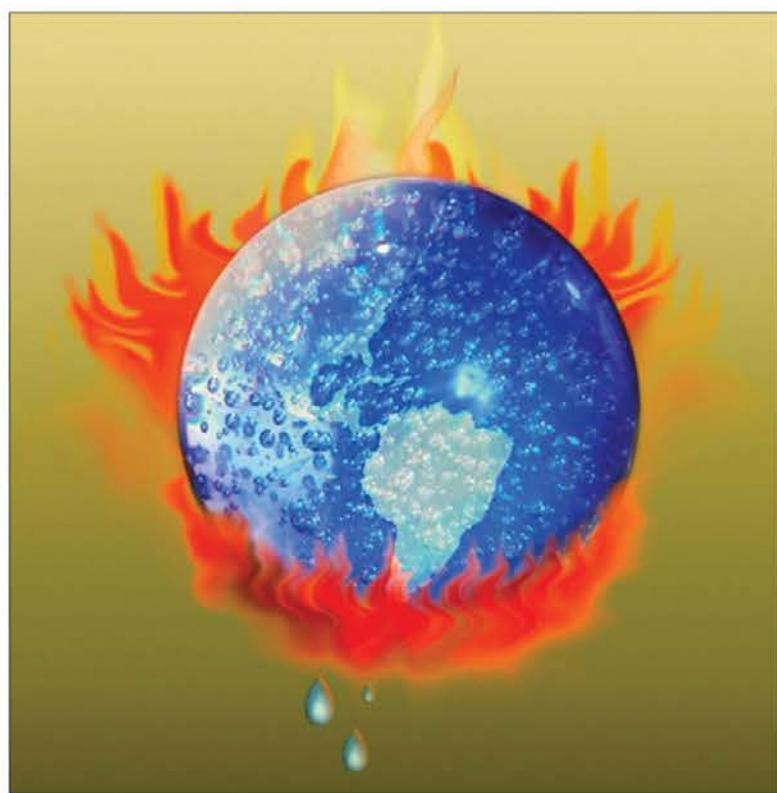
Segrevanje ozračja je skoraj zagotovo povzročil človek in se bo verjetno nadaljevalo tudi v prihodnjih stoletjih, kot v svojem najnovejšem poročilu o posledicah segrevanja ozračja ugotavlja Mednarodna skupina ZN o podnebnih spremembah (IPCC). Po ugotovitvah poročila, ki so ga vodilni svetovni klimatologi oblikovali na večdnevni konferenci IPPC v Parizu, je namreč segrevanje v minulem stoletju "zelo verjetno" oziroma z 90-odstotno verjetnostjo posledice človeške dejavnosti.

Ozračje Zemlje se bo do leta 2100 po ocenah klimatologov v najboljšem primeru segrelo za od 1,1 do 2,9 stopinj Celzija, v najslabšem primeru lahko pričakujemo povišanje temperatur za od 2,4 do 6,4 stopinj Celzija. Gladina morja se bo po najbolj optimističnih predvidevanjih zvišala za od 18 do 38 centimetrov, v najslabšem primeru pa od 26 do 59 centimetrov, še piše v poročilu, pri oblikovanju katerega je sodelovalo okoli 2500 znanstvenikov iz več kot 100 držav. Višje stopnje ogljikovega dioksida bodo povzročile večje kisanje oceanov, snežna odeja se bo še naprej krčila, povečala se bo intenzivnost taljenja območij, ki veljajo za stalno zamrznjena,

pa jasno, ali se bo po povečalo tudi njihovo število. Tropske nevihte se bodo premikale proti poloma. Zalivski tok se bo najverjetneje upočasnjal, kar pa v zahodni Evropi ne bi smelo povzročiti nove ledene dobe. Visoke temperature zraka bodo pomagale kompenzirati izgubo toplote tega blažilnega toka v Atlantiku, poročilo povzema francoska tiskovna agencija AFP. Dokazi, da se podnebni sistem segreva, so nedvoumni, ugotavljajo v poročilu. Tako se je v zadnjih 100 letih, od 1906 do 2005, temperatura dvignila za 0,74 stopinj Celzija, pri čemer pa se je ozračje v zadnjih 50 letih segrelo skoraj dvakrat toliko kot v celem stoletju.

Segrevanje ozračja dokazuje več dejstev. Tako so se oceani zaradi višje temperature zraka segreli do globine vsaj 3000 metrov, ledeniki in snežna odeja na obeh poloblah so se skrčili, gladina morja pa se je med letoma 1961 in 2003 dvignila za 1,8 milimetra na leto, pri čemer se je v letih od 1993 do 2003 tempo pospešil na 3,1 milimetra na leto. Večina dviga je posledica širitve vode zaradi segrevanja, ostalo pa pritekanka vode iz taljenja ledenikov in snega.

Iz poročila tudi izhaja, da se je globalno količina padavin nad kopnim povečala za od odstotek do dva odstotka, regionalno pa so trendi zelo različni. Pogostnost suše se je marsikje povečala, predvsem kot posledica spremenjene splošne cirkulacije zraka. Bolj sušno postaja v Sahelu, Sredozemlju, južni Afriki in južni Aziji, bolj mokro pa postaja na vzhodu Severne in Južne Amerike, na severu Evrope in v severni ter osrednji Aziji. Strokovnjaki so tudi izpostavili pogostnost obilnih padavinskih dogodkov, zmerjeno pa je tudi zakislevanje površinskega sloja oceanov.

dica človeške dejavnosti. Ozračje Zemlje se bo do leta 2100 po ocenah klimatologov v najboljšem primeru segrelo za od 1,1 do 2,9 stopinj Celzija, v najslabšem primeru lahko pričakujemo povišanje temperatur za

taljenje ledenikov se bo nadaljevalo tako na Arktiki kot Antarktiki, predvideva poročilo. Izredno visoke temperature, vročinski valovi bodo najverjetneje postali pogostejši, tajfuni in orkani bodo postali močnejši, ni

ni upoštevala povprečnega ali dejanskega razreda, v katerega spada določena kultura (vinograd 3. razreda je vpisan v 1. razred in zato plačuje lastnik višjo davčno obremenitev.) Resnici na ljubo je treba povedati, da bi po zakonu lastniki morali sami prijaviti spremembe kultur iz leta prej do 31. januarja naslednjega leta. Seznami tozadevnih zemljiških parcel so objavljeni na občini, v katero spadajo, na pristojnih pokrajinskih Agencijah za teritorij ter Agencije same na spletni strani www.agenziaterritorio.gov.it. Na koncu je treba opozoriti, da povišane katastrske rente morajo biti prijavljene že letos v davčni prijavi za leto 2006.

Agencija za teritorij Višje katastrske tarife

Agencija za teritorij, tako se po novem imenuje (zemljiški kataster), je na osnovi določil finančnega zakona za leto 2007 vnesla nove (višje) katastrske tarife za zemljišča, na katerih so bile spremenjene gojene kulture (iz pašnika v travnik ali njivo; iz gozda v vinograd ipd.) To je storila, kot določa zakon, na osnovi podatkov, ki so jih lastniki zemljišč ali najemniki prijavili na prošnjah, ki so jih predstavili AGEA-i (Agencija za plačila v kmetijstvu) za izplačilo raznih podpor Evropske

unije za gojene kulture (poljščine, travniki, pašniki, vinogradi ipd.). Agencija za teritorij je »enostavno« prenesla podatke AGEA v svoje arhive oziroma na katastrske posesne liste posameznikov. Prenesla je seveda samo podatke o »izboljšavah« oziroma o kulturah ki imajo višjo katastrsko rento in ne obratno. Povedati je treba tudi, da je Agencija za teritorij (kataster) ob navedbi kulture z višjo katastrsko rento vzela v poštevek prvi oziroma najvišji razred in

V reviji za naložbo denarja, Kapital Najbolj vplivni direktorice in direktorji v Sloveniji

Novi številki revije za naložbo denarja, Kapital, ki izhaja v Mariboru, je kot naslovna tema objavljen seznam stotih direktoric in direktorjev, ki delujejo v gospodarstvu in v najrazličnejših drugih dejavnostih v Sloveniji. Gre za mnoga že znana imena, vendar se je v seznam uvrstilo tudi več novih direktoric oz. direktorjev, ki so že zelo uspešni pri svojem delu.

V uvodu k predstavitvi je glavni in odgovorni urednik revije Srečko Pirtovšek zapisal, "da so izbori najboljših poslovnežev oz. direktoric in direktorjev vedno težavno dejanje. Največja težava je še zmerom skrivanje uspešnih. Tako se dogajajo kliči v uredništvo Kapitla, ko posamezniki prosijo,

naj jih ne omenjamo v izborih uspešnih in vplivnih. Vse to ponovno dokazuje, da v Sloveniji še vedno nismo premagali obdobja, ko je bila najbolj iskana vrлина povprečnost." V uredništvu revije so med najvplivnejšimi naredili še ožji izbor. Izbrali so osem tistih, za katere menijo, da so tako po položaju podjetja, vplivnosti funkcije, ki jo opravljajo, in po moči odločanja, ki jo imajo, v slovenskem vrhu najvplivnejši. Takšne osebnosti so: Igor Bavčar, predsednik uprave gospodarske družbe Istra-benz, Jože Colarič, predsednik uprave in generalni direktor farmacevtske družbe Krka, Bojan Dremelj, predsednik uprave Telekom Slovenije, Franjo Bobinac, predsednik uprave industrije Gorenje,

Matjaž Gantar, podjetnik, poslovnež in direktor kapitalskih družb Group in Holding, nadalje Herman Rigelnik, generalni direktor družbe Autcommerce, Marjan Kramar, predsednik uprave Nove ljubljanske banke, ter Boško Šrot, direktor Pivovarne Laško. Med najboljše direktorje je revija za naložbo denarja uvrstila tudi Iva Boscarola iz Ajdovščine. Zapisali so, da je velik del življenja namenil podjetništvu in letalstvu. Ko se je v svetu rodila ideja lahkega letalstva, je bil prvi v takratni Jugoslaviji, ki je verjel v prihodnost te dejavnosti. Njegova letala letijo v večini tehnološko najbolj razvitih evropskih držav ter praktično po celem svetu.

M.

V tovarni vozil Revoz v Novem mestu Začetek serijske proizvodnje novega "slovenskega" avtomobila

V znani tovarni vozil Revoz v Novem mestu, ki je hčerinska družba francoske avtomobilске industrije Renault, se je začela serijska proizvodnja novega modela avtomobila z imenom Twingo. Gre za eno najbolj prepoznavnih novih vozil francoske družbe, ki je bilo predstavljeno tudi na nedavnem avtomobilskem sejmu v Ženevi. Odločitev za proizvodnjo v Revozu je bila verjetno sprejeta tudi zato, ker v novomeški tovarni izdelujejo tudi avtomobile znamke Clio II., ki se v svojem razredu uvrščajo med tri najboljše avtomobile francoske avtomobilске industrije Renault. V Revozu sedaj izdelajo okrog 700 vozil

modelov Twingo in Clio II. dnevno. Do meseca maja naj bi proizvodnja narasla na okrog 900 vozil obeh modelov na dan. Naraščanje proizvodnje najbolj ovira po-

manjkanje delavcev. Poleg sedanjih več kot 2.700 zaposlenih bi v tovarni Revoz radi zaposlili še vsaj 300 novih delavcev. Pridobivajo jih po vsej Sloveniji.

Ob 50. obletnici podpisa Rimske pogodbe V obtoku prvi slovenski priložnostni evrski kovanec

Države območja evra, med njimi Slovenija, so ob 50. obletnici podpisa Rimske pogodbe dale v obtok priložnostni kovanec

za dva evra, na katerem je upodobljena odprta knjiga - Rimska pogodba, v ozadju pa vzorec, ki krasí tla Kapitolskega trga v Rimu, kjer je bila 25. marca 1957 pogodba podpisana. Gre za prvi priložnostni evrski kovanec, ki ga je izdala tudi Slovenija, zanimanje med zbiratelji pa je veliko. Ob 50. obletnici podpisa Rimske pogodbe so vse članice območja evra prvič izdale priložnostni kovanec v počastitev istega dogodka, hkrati pa je to tudi prvi obtok evrskih kovancev s skupnim motivom na obeh straneh, vendar z napisi v različnih jezikih držav območja

evra. V zgornjem delu slovenskega kovanca tako piše "Rimska pogodba" in "50 let", v spodnjem pa "2007" in "Slovenija".

Spominske kovance je možno kupiti po nominalni vrednosti na blagajniških okencih poslovnih bank in na blagajni Banke Slovenije; pri slednji so sicer že takoj pošli. Zaradi manjše količine izdelanih kovancev ter velikega zanimanja domačih in tujih numizmatikov je Banka Slovenije na svojem blagajniškem okencu omejila prodajo eni osebi na največ pet kovancev, tako da bi bili kovanci dostopni čim večjemu številu zainteresiranih, so sporočili z Banke Slovenije. Najmanj kovancev bo namreč v okviru priložnostne izdaje prav slovenskih. Slovenija, ki se je z letošnjim letom pridružila območju evra, bo tako izdala "samo" 400.000 priložnostnih kovancev, medtem ko jih bo Nemčija največ, in sicer kar 30 milijonov. Skupaj bo nakovanih 90 milijonov kovancev, je sporočila Evropska komisija. Vrednost priložnostnih kovancev znaša vedno dva evra, namenjeni pa so obtoku v celotnem območju evra.

NOVI
GLASGLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.itTISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD,
tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, Korzo Verdi 51 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst.
Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 24. aprila, ob 14. uri.

Zamejski šport

Zgodba o uspehu
Gajinih tenisačev

Pravljica o teniški ekipi Gaje je zgodba o uspehu: o dosežkih organiziranega kluba, ambiciozne družine, nadarjene in vztrajne generacije fantov. Govorimo seveda o moški vrsti gropajsko - padriškega društva, ki

slovenski tenisači prišli pod sam vrh italijanskega tenisa, je postava namreč izpadla prav lani, ko igralci niso bili več kos tako strašni konkurenci in so pač, z dvignjeno glavo, nazadovali brez osvojenega zmage. Toda zgodba, ki se je začela

Od leve: Cirila Devetti, Paola Cigui, Veronica Coslovich, trener Anej Morel, Elisa Bertali

v podobni zasedbi nastopa že polnih deset let in doživlja po navdušujočem vrhuncu zdaj fiziološki padec svoje krivulje uspešnosti.

S polno paro poteka italijansko prvenstvo moštvene B lige, v katerem gajevci sicer niso začeli ravno najboljšo. Brata Aleš in Borut Plesničar, ki sta bila zraven že od vsega začetka te zamejske športne avanture, sta na pragu tridesetih, sta se zaposlila in trenirata pač, kolikor jima čas in druge obveznosti še dovoljujejo. Celo desetletje je z njima vztrajal Jaka Božič, odlični tenisač iz Portoroža, ki je še do lani sodeloval na Padričah, letos pa prevzel bolečo odločitev, da opusti aktivno igranje in se posveti vzgajanju mladih upov z Obale. Že kar nekaj let je v ekipi simpatični Miljčan Paolo Surian, ki je tudi letos pomembna figura in je veliko dal Gajinemu projektu že v zadnjih sezonah. Namesto Božiča so pri Gaji letos najeli rutinirana Matjaža Pogačnika in Andreja Lenarja iz Kranja, ki sta solidna igralca za drugoligaško raven. Po nekaj letih v A2 ligi, ko so

la s serijskimi napredovanji iz nižjih deželnih lig sredi devetdesetih let, se s neuspehom ni končala, saj je fantom ta šport še dalje pri srcu, za njimi stoji odlična struktura, ekipa pa je navsezadnje še vedno zmožna enakovrednega igranja v vsekakor ugledni ligi, kakršna je druga, v kateri smejo tekovati tudi tujci.

Vendar Gajin tenis ni samo moška prva ekipa. Na mladinski ravni se kalijo in uveljavljajo zlasti dekleta, ki z mlado ekipo nastopajo v deželni C ligi. Za zdaj izstopa Paola Cigui, ki je z mamo Cirilo Devetti (tudi odlično teniško igralko) zahajala na igrišče, preden je shodila. Obetavne pa so tudi nekatere njene mlajše soigralko, ki že opozarjajo nase. Če je Aleš Plesničar pred leti osvojil nekaj prestižnih točk na svetovni računalniški lestvici ATP

z nastopi na afriških turnirjih, posamično zdaj veliko tekmujejo prav dekleta in nadobudna Paola ima že točko na svetovni mladinski lestvici, kar ni od muh.

Da je vse to tako, je potrebno veliko truda. Na Padričah stoji vzoren športni center, ki ga upravljajo odborniki sami - predvsem skupina požrtvovalnih posameznikov: zakonca Plesničar, Rošo, Stani, Longo, pa naj nam ne zameri, kdor je pomotoma izostal - vsakdanjim ljubiteljskim, toda po kakovski in pristopu čisto profesionalnim delom. Gaja se poslužuje domačih in trenerjev iz Slovenije, prireja seveda tudi razne teniške tečaje, v središče pa prihaja tudi ogromno rekreativcev, ki lahko celo zimo igrajo v pokritih in ogretyh prostorih, poleti pa na zunanjih igriščih.

Za celotno gibanje je torej pomembno, da članski vrsti (ki jima sledi kar lepo število pristašev!) živita in uspevata in da tudi posamezniki nosijo ime kluba in društvene barve na tekmovanja po Italiji, in če je mogoče, tudi po svetu. Če vam je všeč tenis in boste v tem mesecu kako sončno nedeljo dopoldne obiskali Gajina igrišča ob pokrajinski cesti na Padričah, vam ne bo žal.

HC

TENIS

Moška B liga: Gaja - Green Garden Mestre 2:4.

Ženska C liga: Tennis Club Triestino - Gaja 1:3.

NOGOMET

Elitna liga: Pro Romans - Juventus 1:2, Manzanese - Vesna 5:0.

Promocijska liga: Kras Koimpex - Staranzano 2:3.

1. amaterska liga: Medeazza - Primorec 2:0, San Canzian - Primorje Interland 1:1.

2. amaterska liga: Breg - Terzo 3:0, Savodnje - Begliano 2:0, Azzurra - Zaria/Gaja 2:0.

3. amaterska liga: Sant'Andrea - Mladost 2:6.

KOŠARKA

C liga: Muggio - Jadran Mark 83:73, San Daniele - Bor Rodenska 64:55.

D liga: Breg Minimax - CUS 47:44, Kontovel - San Vito 70:73, Poggi - Sokol Ca' d'Oro 85:93.

ODBOJKA

Moška B2 liga: Silvolley - Sloga 3:0.

Moška C liga: Val Imsa - Sata Zadrzna banka Doberdob Savodnje 3:2.

Ženska D liga: Sloga List - Bor/Breg Kmečka banka 3:1.

Moška D liga: Naš Propor - Fincantieri 2:3, Olympia Tmedia - Cordenons 0:3, Rigutti - Sloga Televita 0:3.

Osma številka Galeba

Hvalnica pomladi
in knjigam

Ob pihljanju pomladnega vetriča je priplaval Galeb in na svojih razprtih perutih prinesel bralcem aprilsko, osmo številko, katere naslovnico krasi velik pirh z napisom Vesela velika noč!, likovni izdelek Tine Kocman in Cheyenne Zagar iz prvega razreda OŠ Alojz Gradnik Repentabor. O tenčih pomladne svile, ki zastirajo krošnje gaja poje pesmica Bine Štampe Žmavc ob zelo lepi ilustraciji otrok z butarama in metuljčki Polone Lovšin. V pesmihacih Zvezdane Majhen Pisaniče in Mačice zajček marljivo barva jajca z žarkom luninega krajca, bele mačice pa so kot copatke, ki bodo grele prve lastovice na pomlad. Jasna Merku' je ob pomoči Marka Jugovicca za aprilsko Galebovo likovno delavnico izbrala velikonočni motiv, medtem ko je kuhar Škrobec kot velikonočno preseenečenje pripravil slatno in sladko čokoladno želvico. Risbice Galebovih risarjev, predvsem otrok OŠ Ivan Grbec iz Škednja, pa se še niso otresle zimskih in pustnih motivov, čeprav se tudi na njih tu pa tam že oglašajo pomladna tematika. Šolarji OŠ Josip Jurčič Sv. Jakob so se na dolgo razpisali o ogle-

du tiskarne Graphart v Obrtnicah v Dolini, kjer so ob razlagi glavne urednice Galeba Majde Železnik spoznali, kako poteka priprava in oblikovanje revije Galeb. Zapis dopolnjuje kar dvanajst barvnih fotografij. Učenci OŠ Albert Sirk iz Križa so si ogledali muzej Antarktike v Trstu in izvedeli marsikaj zanimivega o južnem

tečaju naše Zemlje. Otroci, ki obiskujejo OŠ Alojz Gradnik na Repentaboru, pa so šli na poučno ekskurzijo v tržaški zgod-

vinsko naravoslovni muzej in napisali Galebu svoje vtise in spoznanja, poleg tega pa prispevali še domišljajske zapise. Učenci COŠ Lojze Kokoravec - Gorazd iz Saleža pa so opisali izlet na sneg in obisk gospe Vesne Guštin ter Nevje Kante, ki sta otrokom pokazali, kako nastane maslo, "put'r". Osnovnošolci OŠ Košana so se šli pesnik. O knjigah, "ki nas okužijo z zdravimi pogledi", govori pesmica Z. Majhen Povernalnice knjigam. Ob Mednarodnem dnevu knjig za otroke in mladino (2.april) pa sta na 36. in 37. strani Galeba Sporočili otrokom sveta in opis posterja tega pomembnega dne. Na 72 straneh prinaša

aprilsko številka Galeba še vrsto pesmic o kapljicah, regici, mišku, o sončecu Mirolava Košute, ki ji je note pripisala Dina Slama..., pa tudi že znana nadaljevanja, ob branju katerih si šolarji nabirajo točke za bralno značko, in še veliko drugih pripovedi, med katerimi je tudi ljudska pravljica z Idrijskega O fantu, ki ni imel mere, ter še dopolnjevanke, razne igrice, prazgodovinski Hribci, dogodivščine medveda in miške... V rubriki skrivnostni svet živali Damijana Ota opisuje, kako cvetovi opeharijo žuželke. Psihologinja Suzana Pertot pa v rubriki za starše in šolnike obravnava otroke, ki so agresivni do sebe in drugih.

IK

V Gorici in Novi Gorici

"Nesrečna" 13. ponovitev
prireditve Vivicitta'

Nedeljo, 15. aprila, je na ulicah Nove Gorice in Gorice potekala že 13. športnorekreativna prireditev Poživimo mesti - Vivicitta'. Dopoldanskega teka in pohoda s sočasno izvedbo v več kot 60 evropskih in svetovnih mestih se je udeležilo 150 tekačev in 550 pohodnikov z obeh strani meje. Štart in cilj prireditve, katere osnovni namen je opozarjanje na skrb za boljše okolje (v obeh Goricah pa tudi opozarjanje na "brezmejnost"), sta bila na trgu pred železniško postajo v Novi Gorici, od koder so se tekači podali na 12 kilometrov dolgo progo, ljubitelji hoje pa na 6 oziroma 12 kilometrov dolg pohod.

Vreme je bilo udeležencem in organizatorjem naklonjeno, vseeno pa je prišlo v tekmovalnem delu do neljubega dogodka, zaradi katerega bo skušal "nesrečno" trinajsto izvedbo prireditve marsikdo čim prej pozabiti. Glavnina tekačev je namreč skrenila z očitno ne dovolj dobro označene proge. Pravo pot

je ubral le najhitrejši med njimi, ki si je do spornega dela proge pritekel že tolikšno prednost, da ga zasledovalci niso več videli.

Če bi bil nekoliko počasnejši, bi mu ostali tekači lahko sledili po pravi poti, tako pa se je za tiste, ki so se na štartu zbrali predvsem zaradi tekmovalnosti in nagrad, letošnja Vivicitta' izjalovila. Pokal in nagrado je prejel le prvi in edini, ki je do cilja pritekel po pravi poti, ostale nagra-

de pa so organizatorji namenili Unicefu. Večina oziroma tisti, ki smo se udeležili pohoda, smo se imeli lepo. Najštevilnejša skupina pohodnikov je prišla iz športnega društva Mark iz Šempetra, ki je bilo letos izvajalec prireditve na slovenski strani meje. ŠD Mark se je prireditev

udeležilo z več kot 150 člani. Marsikateri udeleženec je vzel na lahkoten nedeljski sprehod s seboj tudi svojega pasjega ljubljencega, veliko je bilo mladih družin, mamic in očkov z vozički, še več pa "veteranov". Najstarejši med njimi je bil star 87 let. Vzdušje je bilo sproščeno in uglašeno, dvakratno skupinsko prehajanje državne meje brez kazen osebnih dokumentov simpatično; paša, ki so jo ob koncu postregli organizatorji, pa se ni v dvajsetih letih (od nekdanjih pohodov prijateljstva) prav nič spremenila. Zato pa so bili v skladu z namenom prireditve plastični krožniki, na katerih so jo delili, okolju prijaznejši, kartončki za prehod meje so bili iz recikliranega papirja, na informacijskih točkah so bili na voljo letaki s priporočili za zmanjšanje potrošnje energije v gospodinjstvih... In prav je tako.

Nace Novak

POGOVOR Anja Petrovčič

Pri vas je bilo res lepo!

Anja Petrovčič, dijakinja drugega razreda klasičnega liceja Primož Trubar iz Gorice, je bila minul teden na delovni praksi pri nas v uredništvu. Kot se spodobi za mlade ljudi, je tudi Anja prinesla v naše uredništvo malce pomladi.

Bi se lahko predstavila našim bralcem?

Sem Anja Petrovčič, stara 17 let in obiskujem drugi razred klasičnega liceja. Živim v Savodnjah, kjer sem tudi aktivna članica Mladinskega odseka Kulturnega društva Savodnje. V prostem času zelo rada prebiram vsako vrsto knjig, še raje pa gledam filme. Večkrat tudi rišem in pišem poezije, ki mi pomagajo preživeti v teh kritičnih najstniških letih. Treba pa se je vedno spomniti, da je izobrazba na prvem mestu, tako da kljub vsemu večino dneva preživljam v spremstvu knjig.

Kako to, da si prišla k nam na delovno prakso, in kdo je tvoj mentor?

V lanskem šolskem letu je klasični licej prvič uvedel obvezno de-

lovno prakso za četrti letnik in dijaki, ki so lani to preizkusili, so bili navdušeni nad pobudo. Letos smo bili na vrsti mi. Mentorica prof. Velušček nam je dala možnost izbire med sedmimi razpoložljivimi delovnimi mesti in porazdelitev je bila zahtevna. Vendar pa sem si jaz že od začetka želela na Novi glas. Večkrat namreč z radoovednostjo prebiram ta časopis in sem izkoristila priložnost, da

sem spoznala tudi, kako ta nastaja.

Si se na uredništvu Novega glasa dobro znašla?

Že od prvega dneva so me vsi dobro sprejeli in sem se počutila res dobrodošla. Vseh pet dni so bili zelo potrpežljivi in mi razkrivali postopno oblikovanje tehnika. K mojemu dobremu počutju pa je gotovo pripomoglo tudi sproščeno vzdušje, ki vlada v pisarni.

Kaj ti je bilo najbolj všeč?

Ne morem reči, da mi je bilo nekaj najbolj všeč, saj je bil cel teden poln novih, pozitivnih izkušenj. Veliko sem se naučila, spoznala sem svet dela in časnikarstva.

Bi se vrnila?

Seveda bi se vrnila, saj je med monotonimi šolskimi dnevi vedno dobrodošel bolj pester teden. Poleg tega pa bi kadarkoli, brez odlašanja ponovila to doživetje na Novem glasu.

Kakšne načrte imaš za prihodnost?

Po zaključenem klasičnem liceju nameravam na univerzo, vendar pa imam še nekaj pomislekov glede fakultete. Orientirana sem sicer bolj proti znanstvenim smerem, neodločena pa med matematiko, inženirstvom in medicino.

JUP

Občinske volitve Gorica 2007

trojezična Oljka

Slovenska skupnost v povezavi z Oljko

Trije odborniki

Z zmago Vittoria Brancatija leta 2002 je SSK dosegla zgodovinski rezultat s štirimi izvoljenimi v goriški občinski svet. Dodatno vrednost tega rezultata je predstavljalo dejstvo, da so vsi štirje izvoljeni: Silvan Primožič, Mara Černic, Bernard Špacapan in Božidar Tabaj bili med tistimi, ki so poželi največje število preferenčnih glasov. To je seveda jasen dokaz, da strnjnost slovenskih volilcev je obrodila pomemben uspeh, ki si ga pred samimi volitvami ni bilo mogoče predstavljati. Seveda je k temu botrovala tudi povezava z listo Marjetice, ki je dosegla odločilen uspeh z 22% in postala glavna svetniška skupina na goriški občini. Kljub temu takega rezultata ne bi bilo, če ne bi slovenski volilci, ki podpirajo slovensko narodno stranko SSK, volili tako prepričano, strnjeno in z oddajo preferenčnih glasov.

Z umestitvijo novega občinskega sveta pa je nastopil še dodaten nov izziv, in sicer vstop v goriško občinsko upravo. Za to zahtevno in odgovorno funkcijo je stranka izbrala odv. Damijana Terpina, predvsem zaradi njegove pravne formacije in poznavanja celotne problematike glede zakonodaje, ki se tiče narodnih in jezikovnih manjšin v Italiji. Njemu sta nato sledila še Mara Černic in Silvan Primožič.

Najprej se je bilo potrebno zavzeti, zato da bi bila celotna občina Gorica vključena tako v območje izvajanja zakona 482 za zaščito narodnih in jezikovnih skupnosti kot v območje zakona 38/01 za zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji. Še predvsem pri slednjem ni šlo vse gladko in je bilo potrebno napeti vse sile tako v občinskem odboru kot v občinskem svetu, da je bilo oboje sprejeto. To dejstvo je takrat grobo izrabila desnica, ki je z vikom in bikom napadla celotno levo sredino s članki in plakati, češ da hočejo celotno mesto poslovaniti.

Druga pomembna bitka pa je zadevala ohranitev zaselka Jeremišče, za katerega se je že pred volitvami začela dolga bitka proti upravi župana Valentija, ki je ta zgodovinski del goriškega ozemlja, na katerem živijo Slovenci, popolnoma uničiti in ga pozidati s halami kamionskega terminala. Že prvi uspeh je bil ta, da se je najprej ustavil postopek za razlastitev in nato so bila nastavljena ključna izhodišča za

izbris Jeremišča iz načrta za industrijske objekte.

Odbornik Terpin si je nato prizadeval, da je goriška uprava priredila skupaj z dvema slovenskima občinama Novo Gorico in Šempeter-Vrtojba skupna srečanja treh občin, kar je obrodilo pomembne sadove predvsem na ravni sodelovanja pri čezmejnih projektih in v ustanovitvi šestih delovnih skupin: urbanistika in promet, okolje, turizem in kmetijstvo, zdravstvo, informatika ter kultura, mladinska politika, izobraževanje in šport.

Soglasna odobritev volilne strategije pokrajinskega sveta SSK

Veliko zanimanje, ki vlada v zvezi z bližnjimi volitvami, je botrovalo številni udeležbi na zadnjem goriškem pokrajinskem svetu stranke Slovenska skupnost. Po kratkem uvodu predsednika Ivana Černica je najprej stekla razprava o zadnjih pobudah SSK v Ri-

Božidar Tabaj

mu zaradi deželnega volilnega zakona, o paritetnem odboru ter o odnosih s Slovenijo. Pred razpravo je deželni tajnik Damijan Terpin o navedenem podrobno poročal.

Po krajši razpravi o navedenih tematikah, je glavno točko dnevnega reda o bližnjih občinskih volitvah na Goriškem uvedel pokrajinski tajnik Mirko Špa-

capan ter opisal razplet v levi sredini o županskem kandidatu. Glede na spore, ki so se vlekli že nekaj let, predvsem znotraj Marjetice, največje levsredinske stranke, ni bilo težko predvideti, da leva sredina ne bo uspela izra-

Giulio Mosetti

ziti skupnega kandidata. Stranka se je do konca borila za skupnega županskega kandidata, najprej z odločno podporo Brancatiju. Žal kljub vsem naporom do odločitve v tem smislu ni prišlo, saj ostale politične

komponente, ki naj bi podpirale Brancatija, so paralelno že vodile pogovore v drugih krogih. Nato je Slovenska skupnost odločila, da aktivno stopi v Oljko. Z vstopom je SSK postavila pogoje, da poiščejo takega kandidata, ki bi poenotil vso levo sredino, pri tem je dala tudi konkreten predlog v osebi bivšega predsednika goriške pokrajine Giorgia Brandolina. A Brandolin se je kandidaturi odpovedal zaradi nezadostne podpore s strani dežele in osebnih razlogov.

SSK je še naprej aktivno posegala v dogajanja in od Marjetice zahtevala, naj kandidira svojega občinskega tajnika Giulia Mosettija. K tej izbiri je narekovalo več dejstev. Glede kandidature Andrea Bellavite pa je mnenje stranke, da je dovolj jasno stališče, ki ga je izrazila goriška nadškofija.

Sledila je razprava, v katero so posegli Štefan Bukovec, Mara Černic, Marjan Breščak, Bernard

zbgani zaradi celotnega poteka in da obstaja vprašanje, ali bo ostala do Slovencev in do čezmejnega sodelovanja ista pozornost, ki jo je imela Brancatijeva uprava. Tudi ni razumljivo, zakaj se je želelo po vsej sili zrušiti sedanjega župana Brancatija.

Člani goriškega pokrajinskega sveta SSK so soglasno podprli izbiro stranke in njene napore, zato da bi SSK in celotna slovenska narodna skupnost v Gorici imele zagotovljene iste pogoje kot pred petimi leti. Tudi na podlagi prikazanega dogovora, po katerem je Slovenska skupnost pristopila k Oljki, so dana zagotovila, da se bo pred petimi leti začeta pot nadaljevala, bodisi glede prisotnosti slovenskih predstavnikov SSK na vidnih mestih bodisi glede programskih usmeritev Oljke, ki bo seveda nadaljevala na poti odprtosti do manšine in čezmejnega sodelovanja.

Goriški pokrajinski svet SSK je tudi izrazil priznanje, da je SSK v danih razmerah odigrala ključno in odločilno vlogo, zato da se je leva sredina izklopala iz zagate, v katero je sama padla.

Na koncu je podpredsednik sve-

Špacapan, Carlo Bresciani, Božidar Tabaj, Damijan Paulin, Benjamin Černic, Marjan Terpin, Julijan Čaudek, Damijan Terpin, Milan Jarc in Silvan Primožič. Na dan je prišlo, da so volilci leve sredine precej

Marilka Koršič

Silvan Primožič

ki se bo posvetila odborništvu na Pokrajini.

MIRJAM BRATINA, učiteljica, prvič vstopa v svet politike in javne uprave. Za sabo ima članstvo pri Zduženju Družin Sončnica in razne javne nastope. Njen doprinos bo še zlasti na področju šolstva in sociale.

MARILKA KORŠIČ, farmacistka, tudi novinec v političnem foru-

mu, javna in kulturna delavka, poje v zboru Lojze Bratuž, dolga leta v službi v občinski lekarni v Standrežu. Njena specifična sta poznavanje kulturnega utripa in zdravstvo.

Slovenska skupnost bo nastopila s štirimi osebami, ki bodo prav gotovo žele odobravanje med slovenskimi in drugimi volilci. Letos se ne bosta predstavila Bernard Špacapan, ki svoje mesto prepusti drugim, in Mara Černic,

ta Silvan Primožič, ki je prevzel vodstvo zaradi odsotnosti predsednika Ivana Černica, dal celotno stran-

o karsko strategijo na glasovanje in pokrajinski svet je soglasno potrdil ubrano pot, v zavesti, da se bo treba maksimalno potruditi, da preprečimo vrnitev desnice na goriško občino. V ta namen bo doprinos vsakega posameznega somišljenika in prijatelja nadvse dragocen.

OBČINSKE VOLITVE V GORICI 2007 SLOVENSKA SKUPNOST Z OLJKO

V petek, 20. aprila, je lista Oljke za občinske volitve predstavila svoje kandidate v Palači Attems.

Slovenska skupnost mu zaupa, - ker ga ima za prijatelja Slovencev in slovenske stranke, - ker se hoče naučiti našega jezika, - ker je predstavnik goriškega dela Marjetice in torej pravi Goričan v vodstvu stranke, ki so jo sicer pogojevali nedomačini, - ker ima podporo deželne Marjetice, s katero SSK odlično sodeluje

Letos se ne bosta predstavila Bernard Špacapan, ki svoje mesto prepusti drugim, in Mara Černic,

TRIJEZIČNA OLJKA: L'ULIVO-OLJKA-L'ULIF je poseben znak za goriške občinske volitve, ki ga je dosegla Slovenska skupnost, in pomeni trdno voljo koalicije, da se zavzema za strpnost in prijateljstvo med različnimi jezikovnimi skupnostmi v mestu. Sicer bi slovenske stranke ne bilo zraven!!!

SLOVENSKA SKUPNOST danes tvorno sodeluje pri snovanju političnih zavezništev in pri upravljanju javnih storitev, je pomemben člen v goriški Oljki in v deželni Demokratični zavezi, ima prijatelje v Rimu pri manjšinskih strankah in pri vodstvu Marjetice, sodeluje z vlado Republike Slovenije pri oblikovanju smernic za boljše skrb za manjšino, je povezana z Evropskim parlamentom preko združenja manjšinskih strank EFA in prijatelja južnotirolskega poslanca Michla Ebnerja, poleg seveda vseh slovenskih evroparlamentarcev.

Stran pripravil Julijan Čaudek

Stran pripravil Julijan Čaudek

SSK: pet let uspešnega upravljanja goriške občine

GLASUJ ZA PREDSTAVNIKE SSK V OLJKI, DA BO TVOJ GLAS

OJAČIL NAŠO MANJŠINO! NAPIŠI SVOJO PREFERenco ZA ENEGA OD ŠTIRIH KANDIDATOV LIPOVE VEJICE V OLJKI! Z NJIHOVO IZVOLITVIJO BOŠ PRIDOBIL TUDI TI!

